

Alla blev frikända
efter dödsolyckan

Turturduvorna – ett av
läsarnas vårtecken

BYGGNADS arbetaren

Framtiden byggs
innanför murarna

Rimec-
varning
över hela
Europa ...

ÖP **ÖP:** "Arbetaren
Pavel: 'Atlanco/Rimec?
Aldrig mer!'"

Kaup **Kaupalehti:** "Har
tagit en tredjedel av de
polska arbetarnas löner."

A R **Arbejderen:** "Be-
talningen för en månad
blev 9 300 kronor".

Le Monde: "Ett
åttiotal polska arbetare
blev hemskickade".

L'EX **L'Express:** "Kunde
inte bevisa att man be-
talade sociala avgifter".

Gazeta Wyborcza:
"Arbete under fruktans-
värda förhållanden".

... DÅ ANLITAR NCC SKANDALBOLAGET

SEX!

... droger och rock'n'roll.
Därför har konceptet blivit
en succé i bokform.

FÖLJ MED UPP
I HENRIKS KRAN

Så styr han bygget – 30 meter upp i luften

INTUS

samsung.se/xcover

SAMSUNG

Use it like you hate it.

Wiki: Hygien är ett begrepp vars grundbetydelse är rengöring av kroppen eller människans omgivning.

Foto: Mattias Fredriksson Location: Schlading, Schweiz

Samsung GALAXY Xcover

VI GRANSKAR RIMEC

16-22 Bemanningsföretaget Atlanco Rimec har stämts i Frankrike, fått hård kritik i Finland och krävts på elva miljoner av Skatteverket. Trots det anlitas de om och om igen av NCC. På kraftverksbygget i Hissmofors berättar polska arbetare om hur de förnedras av sina arbetsledare.

10-11 BYGGNYTT
Alla frias efter dödsolyckan

Chock för unge snickarens anhöriga.

24-27 FACKLIGT

Många frågor – ett nummer

Möt personalen på nya medlemscentret.

28-29 FOTOTÄVLING
Vinnarbilden – ett grönskande vattendrag

30-34 UTBILDNING
Hopp om ett byggliv efter fängelset

Vi träffar fångarna som utbildar sig till plattsättare.

36-40 ARBETSPLATSEN
Så byggs en gigantisk elektronkanon

48-49 EFTER JOBBET
"En hejdlöst underhållande skröna om knark, sprit, groupies".

Experten Mattias Kling betygsätter de hetaste rockbiografierna.

16-22

UTSLÄNGDA, STÄMDA men ANLITADE i nytt stort NCC-BYGGE

24-27

Personalen på nya medlemscentret är redo för skiftande frågor.

28-29

Vitsippor i en isig bäck – en av läsarnas vårbilder. Men vem vann?

MAGNUS LAM KARLSSON

PHILIP VAINONEN

- 8 SJU FRÅGOR** Fredriks hobby blev lönsam.
- 42 TÄVLING** Hittar du alla fem fel?
- 44 SÅ FUNKAR DET** Lär dig vad en "blåjavel" är.
- 46 GREJER & GREPP** Ett nöjesfält för maskinålskare.
- 51 BILDKRYSET** Alltid i Byggnadsarbetaren.
- 52 INBLICK** Information från Byggnads.

REDAKTIONEN:

KATARINA CONNHEIM
redaktionssekreterare (vik)
010-601 10 33 • 070-627 60 84
kc@byggarb.se

KENNETH PETTERSON
chefredaktör, ansv. utgivare
010-601 10 81 • 070-607 56 97
kp@byggarb.se

BJÖRN WENDELBN BARR
reporter (vik)
010-601 10 80 • 073-338 70 42
bw@byggarb.se

JOHAN FYRK
layoutansvarig
010-601 10 43 • 073-338 79 46
jf@byggarb.se

CENNETH NIKLASSON
reporter, avtal och löner
010-601 10 72 • 070-607 56 92
cn@byggarb.se

PETER LEANDER
reporter, ekobrott (vik)
010-601 10 66 • 070-245 04 30
pl@byggarb.se

NINA CHRISTENSEN
reporter, webbansvarig
010-601 10 32 • 070-246 87 06
nc@byggarb.se

MARGITE FRANSSON
reporter, arbetsmiljö
010-601 10 42 • 070-607 56 89
mf@byggarb.se

JENNY BERGGREN
reporter, arbetsrätt
010-601 10 27 • 070-664 49 00
jb@byggarb.se

MISSA INTE!
Snickaren Micke som öppnat bar. (s 50)

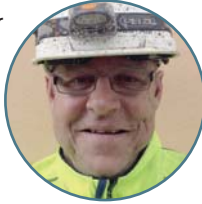
FRÅGAN

Vad tror du om Byggnads nya medlemscenter?

Se reportaget på sidan 24.

Stefan Kinnestam, 47 år, lagbas/betongarbetare, Södertälje

Jag tycker att det är jättebra. Man får nog med fler medlemmar så att vi blir starkare. Dessutom kan det locka ungdomar till facket.

Niklas Hjertén, 39 år, kranförare Malmköping

Jag har inte hört talas om det men det verkar smidigt. Bara det finns nog med folk som kan svara i telefon.

Stefan Tördell, 24 år, snickare, Huddinge

Det är lättare att ha ett nummer i huvudet i stället för flera olika, så det låter positivt. Men jag vet inte om de kommer att locka några nya medlemmar.

Ge unga mer plats – då utvecklas de!

Jag kan inte låta bli att förundras över att så många uttrycker sin oro över bristen på engagerade ungdomar. Är inte det att förminska dem som faktiskt jobbar med fackliga frågor varje dag?

Ungdomar vill och kan, frågan är bara om ni är villiga att ge dem den plats som krävs för att de ska kunna utvecklas. Just nu är en del platser

fyllda med dem som har suttit på förtroendeplatser de senaste 15 åren.

Inget fel med det, de är valda till sitt förtroendeuppdrag. Men även "fullärda" förtroendemän måste fortsätta att utvecklas. Gör man det när man sitter så länge?

Ge era ungdomar förtroendet. Vad har ni att förlora?

SARA JONSSON

SAXAT FRÅN WEBBEN

"Hur kan ni jaga mera pengar när man ser hur lite lärare och sjukvårdspersonal tjänar? Har inte vi i Byggnads tillräckligt med lön och förmåner ändå?"

ANDERS ANDERSSON

Mer bodsnack på nätet!

www.byggnadsarbetaren.se

"Hur kan det finnas vd-bonusar när man ser hur lite lärare och sjukvårdspersonal tjänar? Ett fackförbund måste väl ändå strida för sina medlemmars intressen?"

PETER GÅRDEFORS

Tysta minuter för att stoppa alla dödsfall

Vi måste få slut på dödsfallen inom byggbranschen. I vilka andra branscher är detta godtagbart? Tyst minut den sista fredagen i varje månad så att vi får fokus på arbetsmiljön i våra företag.

BEKYMRA SKYDDSOMBUD

Läs om den tysta minuten på sidan 13.

59 ... och slut som byggjobbare?

Min sambo sökte jobb på "nätet" häromdagen. I tidningen stod en platsannons om betongare; "Vi söker medhjälpare mellan 25 och 50 år". Snacka om ålderdiskriminering!

Ska inte de med mångårig vana vara något att ha?

Min sambo, som är 59 år, ringde upp företaget och ifrågasatte om han var slut som arbetare.

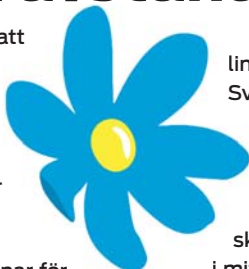
Det finns, faktiskt, de som är äldre än 58 år. Fy vad förbannad jag är på alla fördomsfulla arbetsgivare.

EWA

Bra att ta avstånd från SD

Det förefaller för mig rätt att Byggnads tar avstånd för Sverigedemokraterna. SD är och förblir ett rasistiskt parti med sympatier som har varit väl kända till nazistiska förgreningar, helt klart.

Ett sådant parti har i mitt tycke inte några bra byggstenar för en stabil och rättvis demokratigrund.

Motsättningar och främlingsfientlighet har ökat i Sverige och SD späder på med hätska utfall i dessa frågor vilket kunde följas inte minst under förra valrörelsen. Detta är skrämmande och obehagligt i mitt tycke.

MEDBORGARE I STRÖMSUND

Byggnads är onödigt – Metall räcker

Varför har vi så många fackförbund när det bara behövs IF Metall? Min fråga till alla byggjobbare i Sverige är: Behövs byggfacket när vi ska följa med vad IF Metall gör i avtalsförhandlingar?

EN ANONYM BYGGNADSARBETARE

LEDARE

Så fifflar Rimec över gränserna

BYGGNADS KONGRESS 2006 beslutade att förbundet ska verka för att få bort bemanningsföretagen från byggbranschen.

Ett av de mer omstridda är det Irlandsbeserade Atlanco Rimec. Vid ombyggnaden av raffinaderiet Borealis i Bohuslän stämde Byggnads ett Rimecföretag på totalt 39 miljoner kronor. Det gällde dels löner, dels påståenden om att företaget tvingat anställda att lämna facket. Stämningen drogs senare tillbaka och en förlikning uppnåddes.

Men det är inte bara i Sverige som Atlanco Rimec uppmärksammas för att driva en personalpolitik som hör hemma i en annan tid. I Frankrike blev ett av deras företag förra året utslängt av den franska huvudentreprenören från ett kraftverksbygge. Nu pågår tre rättsprocesser mot företaget. I Finland fick Rimecanställda efter ett halvår veta att de var anställda på Cypern.

Den som är sjuk eller skadas skickas hem.

I HISSMOFORS I JÄMTLAND anlitas just nu ett Rimecföretag av NCC för ombyggnad av ett vattenkraftverk. Byggnadsarbetarna kommer från Polen. De anställda kan vittna om trakasserier från arbetsledare. Byggnadsarbetare berättar att den som är sjuk eller skadas, eller ifrågasätter brister, skickas hem.

Från timlönen på 148 kronor i timmen drar arbetsgivaren av nästan hälften för vad som uppges vara avgifter för pension, socialförsäkring, inkomstskatt, boende med mera.

Samma sak rapporteras från Danmark, Finland och Frankrike. Lägg till detta tvister med svenska Skatteverket som krävt Atlanco Rimec på 11 miljoner kronor för att de inte betalat in arbetsgivaravgifter.

Vad säger då ansvariga vid Atlanco Rimec om anklagelserna?

Det får ni inte veta. Trots upprepade försök så vägrar företaget fortfarande att svara på våra frågor.

På sidorna 16–22 berättar vi om hur Rimec fintar facket – i land efter land.

Kenneth Petterson, chefredaktör

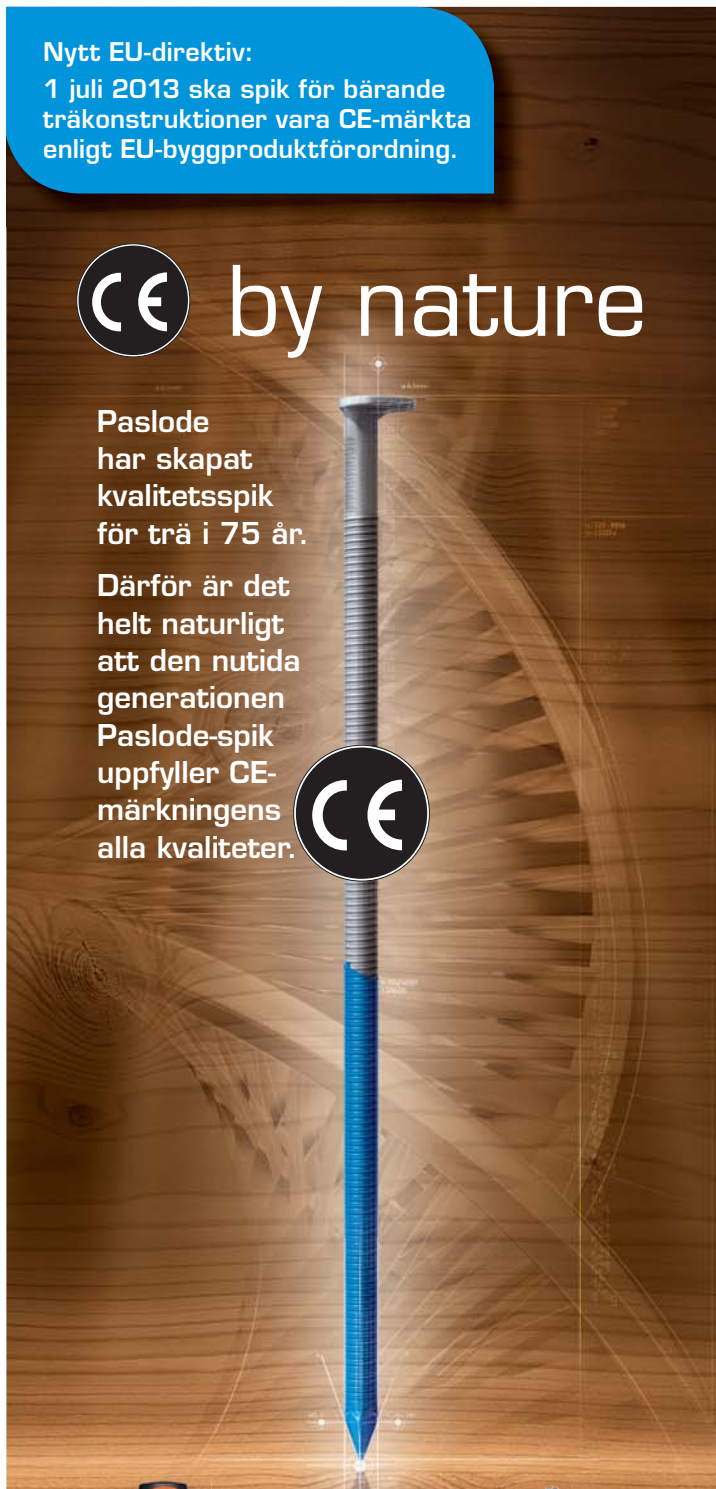
Nytt EU-direktiv:

1 juli 2013 ska spik för bärande träkonstruktioner vara CE-märkta enligt EU-byggproduktförordning.

CE by nature

Paslode har skapat kvalitetsspik för trä i 75 år.

Därför är det helt naturligt att den nutida generationen Paslode-spik uppfyller CE-märkningens alla kvaliteter.

www.paslode.se

2 TUM

Vandringsleder och styrketräning.

För att inte alla har råd att byta miljö på semestern.

Min semester börjar framför en guidebok

JAG HAR BLIVIT något av ett planeringsfreak hemma i fätöljen.

Jag älskar att planera vår semester. Sitter där med guideböcker, datorn i knät och terroriserar familjen med ständigt nya reseförslag och utflyktsmål som de ska ta ställning till.

Det pratas ju om att planera byggen. Allt för att de ska bli bättre och säkrare.

Så tycker jag det är med semesterar också. Och när jag hinner planera ordentligt tycker jag att jag reser två gånger.

» Skulle resan sedan inte bli som förväntat har jag åtminstone haft roligt innan.

EN GÅNG NÄR JAG FÖRESTÄLLER MIG platserna jag ska till och vad jag ska göra och en gång när jag faktiskt är där. Jag tar ut glädjen i förskott, visst, men det känns jättebra.

Skulle resan sedan inte bli som förväntat har jag åtminstone haft roligt innan.

Sedan har jag ju förstått att alla inte tänker som jag. Kanske är detta med planeringen ett ålderstecken. Ett klämkäckt mantra av typen "frukt är också godis", som barn tvingats höra.

Något som man ju tydligt genomskådade i yngre dar, men nu är beredd att hålla med om – och verkligen mena det.

JAG KAN INTE MINNAS att jag var sådan här när jag var yngre. Alltför långsiktig planering var en brist på frihet, hade tontighetsstämpel och var något för gamlingar. Det fanns ett tänk att allt liksom fixar sig av sig självt. Och det gjorde det ju nästan alltid på ett charmigt sätt.

Om inte, överlevde man i alla fall. Men familj och jobb har lärt mig att med planering kommer faktiskt frihet.

Man kan ofta få en billigare och bättre resa, det är lättare att krossa luftslott och få något konkret som faktiskt funkar.

OCH DE VERKLIGA byggnaderna, mejslas ofta fram som bäst, bit för bit, när alla vet vad de ska göra och varför.

Så jag tar mig en kopp kaffe, fortsätter drömma, bläddrar i mina broschyrer och planlägger nästa äventyr.

MARGITE FRANSSON – reporter

YOUTUBE-KLIPPET

Svettig klassiker från 1969

En genomsvettig men formtoppad Tim Hardin gör här ett hyllat liveframträdande på Woodstock 1969 – ensam med sin gitarr.

Den krystade byggkopplingen finns i titeln: "If i were a carpenter".

FÖR ATT SE KLIPPET:

Klicka på länken på www.byggnadsarbetaren.se

TIPSA OM KLIPP! jf@byggarb.se

FUNDERAR DU ÖVER DINA ALKOHOLVANOR?

Ring oss på 020-84 44 48
www.vardguiden.se/alkohollinjen

www.jalas.se

jalas
by ejendals

**VINN NHL-RESA
TILL NEW YORK!**
Tävla på www.jalas.se

© ejendals inhouse 2012

PALLAR TRYCKET

Kraven på dig är stora. Då ska du kunna ställa ordentliga krav på dina skyddsskor.
Skor med namnet JALAS® pallar trycket, samtidigt som de är lätta och bekväma.

Finns i din yrkesbutik. Mer info på www.jalas.se

HEM: FREDRIK SVENSSON **AKTUELL:** STARTADE I JANUARI NÖJESFIXARBOLAGET
ÅLDER: 25 **BOR:** TRELLEBORG **EVENTGRUPPEN SYD MED KOMPISARNA JOAKIM
STEDTJER, DENNIS PERSSON OCH JONTE ECHARDT**
YRKE: SNICKARE

Fredrik fixar festen

SOMMARROCK SVEDALA/PRIVAT

Fredrik Svensson, till vardags anställd på Provinshus i Svedala, har under flera år arbetat ideellt med att arrangera Sommarrocken i Svedala.

1. Vad gör en konsertfixare?

– Vi fokuserar på att hyra ut ljud, scen och tält till privatpersoner, kommuner och företag. Det kan till exempel vara en bilhandlare som vill arrangera något för sina kunder eller en privatperson som vill ha en fest.

2. Varför vill du hålla på med det?

– Det är kul att kunna leverera en fullt utrustad scen till 5 000 personer. Det började med att vi under åtta år, helt ideellt, arrangerade Sommarrocken i Svedala.

3. Men det är också otacksamt. Varför det?

– Många ser inte hur mycket jobb som ligger bakom. Det ser inte så märkvärdigt ut, men det kan ha tagit 30 timmar att bygga en scen med ljud och ljus. Vi jobbar tidiga mornar, sena kvällar och helger.

4. Ändå skulle du kunna tänka dig att jobba heltid med det. Varför det?

– I dag gör jag det vid sidan av mitt jobb som snickare. Men just nu är jag sjukskriven för att jag har ont i ryggen. Den dagen ryggen inte klarar snickarjobbet måste jag göra något annat.

5. Har du nytta av dina snickarkunskaper?

– Ja. När vi byggde paintballbanan, då byggde jag omklädningsrum och kontor.

6. Varför är det kul att ordna konserter för småband?

– I många kommuner finns det inte så mycket för småband. Därför uppskattar de vad vi gör och man får bra respons.

7. Har ni många arrangemang inbokade under sommaren?

– Det är en hel del inbokad. Vi har fått in mer än vi har förväntat oss. Det är positivt.

KATARINA CONNHEIM

UTE NU!

www.grabber.se

Joacim dog - ingen

22-ÅRIG SNICKARE FICK 2,6 TON ÖVER SIG - ALLA ÅTALADE FRIAS

Tingsrätten friar alla åtalade efter rasolyckan där snickaren Joacim Björk dödades.

För anhöriga var beskedet chockartat och åklagaren överklagar.

Lars Magnusson, åklagare.

22-åriga snickaren Joacim Björk förlorade livet den 23 mars 2010. Ett 2,6 ton tungt väggelement föll över honom då han lossade stag, precis som han blivit tillsagd. Men elementet stod helt fritt och föll direkt. Det saknade dubb eller andra infästningar, vilket det skulle ha haft. Olyckan var resultatet av en rad felaktigheter och missade kontroller på vägen.

MEN TINGSRÄTTEN i Helsingborg valde att fria samtliga tre åtalade, en ansvarig konstruktör och två montagearbetsledare, som åtalats för arbetsmiljöbrott. Vidare friades de två inblandade företagen, Strängbetong och OM Design AB, för vilka åklagaren begärt företagsbot.

Tingsrätten tycker visserligen att konstruktören agerat på ett oaktsamt sätt, genom att till exempel inte ha granskat alla ritningar som det var tänkt. Men man anser inte att konstruktören har agerat brottsligt. Rätten friar de två arbetsledarna med motiveringen att de inte hade anledning att tro att det var fel på elementet och att de följt Strängbetongs rutiner. Strängbetong hade ansvaret från konstruktion till monteringen och hade anlitat konstruktören

från OM Design. Men domen förvånar och upprör många. Åklagare Lars Magnusson bestämde sig direkt för att överklaga.

– Jag anser att tingsrättens krav på straffbar oaktsamhet är för höga, säger han.

Och han menar att han hade tydlig bevisning mot Strängbetongs två arbetsledare. Att han tydligt har visat att de inte kontrollerat den vägg som rasat.

– Hade de kontrollerat den så hade den varit fast, säger han.

Joacim Björk efterlämnade mamma, pappa, sambo och en son som bara var några månader gammal vid olyckan. För dem var utslaget chockartat, berättar deras företrädare advokat Karin Amédro.

– De tycker det är alldeles förfärligt att ingen hålls ansvarig för olyckan, säger hon.

Också Jörgen Eriksson, arbetsmiljöombudsman på Byggnads, är kritisk till domen.

Han menar att det begåtts så många fel och att rätten tar för lätt på ansvaret i arbetsmiljön.

– Det är för jävligt att någon kan dö på en arbetsplats, utan att det blir ett straff, säger han.

MARGITE FRANSSON

Så har Byggnadsarbetaren

SVART VECKA
TRE DÖDS-OLYCKOR PÅ FYRA DAGAR

MÅNDAG 22 MARS KL 10:00

TISDAG 23 MARS KL 10:20

TORSDAG 25 MARS KL 10:00

Joacim, 22, klämdes till döds

Åtal efter dödsolycka
22-ÅRING FASTKLÄMD UNDER VÄGG

Många fel ledde till dödsolyckan
"DET VAR BARA EN TIDSFRÅGA"

Dödsolycka blir fall för åklagare

Två misstänkta för dödsolyckan Helsingborg

Byggnadsarbetaren nr 5, april 2010.

BYGGNADSARBETAREN

Avtalsspecial

Glasavtalet: Löneökning med 774 kronor

■ Det nya glasavtalet ger ett lönepåslag på 774 kronor per månad. Det motsvarar 4,45 kronor per timme. När det gäller ackordet så höjs den fasta delen med 1 krona och den rörliga med 2,50 kronor. En annan förändring i avtalet är den individuella arbetstidsförläggningen. Om arbetstagar och arbetsgivare är överens går det att lägga ut arbetstiden mellan klockan 06:00 och 19:00.

Striden trappas upp – fler ut i strejk

■ Byggnads har trappat upp striden mot arbetsgivarna i Vvs-, kyl, och plåtkonflikten. I början av maj annonserades ett varsel som omfattar 900 arbetare. De går ut i strejk i två omgångar – den 11 och 16 maj. Ytterligare ett varsel kom den 9 maj. Det berör 850 personer som går ut i strejk den 22 maj. Sedan tidigare, den 25 april, strejkar 800 vvs-montörer och plåtslagare. Läs senaste nytt på Byggnadsarbetaren.se

straffas

bevakat dödsolyckan:

Strångbeting: "Vi har det fulla ansvaret"

MÅNDAG 22 MARS KL 10:12

Tre tons vägg rasade över kranförare

"Det får inte ha hänt igen"

EMMA REDÅRTAR OM OLYCKAN 2010 SOM TOG HENNES STORBRORS LIV

Den var lördag. Strångbetinget hade varit igång i tre dagar. Det var en vanlig dag för de som arbetade på bygget. Men på torsdag den 20 mars 2010 rasade en vägg över kranföraren Joacim Björk. Han blev dödad. Tre personer blev skadade. En av dem var Emmas storbror. Hon berättar om olyckan som tog hennes storbrors liv.

Emma berättar om olyckan som tog hennes storbrors liv. Hon berättar om hur det gick till och om hennes känslor efter olyckan. Hon berättar också om hur hon har hanterat situationen och om hennes tankar om framtiden.

Rätt verktyg

Här skulle vi kunna beskriva hur Rapala använder abachi och balsa i sina Classics, att alla beten handtestas innan de packas och att Rapala har världsrekord i antal världsrekord. Men i slutändan handlar det bara om att ha verktyg som "get's the job done".

Armed with VMC

Flat Rap

RAPALA®

SPOFA Sportfiske medlem SPOFA

sportfiske | jakt | uteliv | www.normark.se

OG EFTER SLARV

Felutredning bakom dödsolyckan

Överklagar friande domar

AMHÖRIGA CHOCCADE ÖVER SOMSLUT

Åklagare Lars Magnusson överklagar de friande domarna efter Helsingborgsolyckan. För anklagade är Joacim Björk som dog i olyckan som utlöste utredning som ett utred.

Åklagare Lars Magnusson är förvånad över domen och kommer att överklaga.

Jag ärmer att friingarna inte på skaffar säkerheten för till friga. säger han. Han menar också att byggherrens brist på kunskap utlöste olyckan med strångbeting. Det är gällande konstruktören av det byggherrens som rasade. Något utöver inte anklagat var möjligt.

De tre sista tilläggsundersökningarna till Helsingborgsolyckan, konstruktörerna, säger han.

Han anser också att han fått en tydlig beskedning med strångbetingets två arbetsställen. Att han tydligt visat att de två konstruktörerna den vägg som rasade. Rasade de konstruktörerna så hade den varit fast, säger han.

Lars Magnusson säger att han anklagades kommer att överklaga domarna alla sista.

Efter dödsolyckan: tre personer åtalas

Dödsolyckan på häktesbygget i Helsingborg fema året får nu sitt nästygga efterspel. Åtta personer vill väckas mot tre personer och två företag.

Vid olyckan den 20 mars 2010 omkom den 22-åriga byggnadsarbetaren Joacim Björk när han låg i sin betongstygga vägg. Bygget hade varit i gång i flera dagar och var nästan färdigt. Tre personer åtalades för att ha varit med och byggt väggarna som rasade.

De åtalade är två personer och två företag. De två företagen är byggfirmorna som utförde arbetet på bygget. De två personerna är de som var ansvariga för arbetet på bygget.

De åtalade har blivit friade av domstolen. De två företagen har blivit straffade med böter. De två personerna har blivit straffade med böter.

De åtalade har överklagat domarna. De två företagen har överklagat domarna. De två personerna har överklagat domarna.

Tre åtalade efter snickarens död

SILJANARE BEKÄR MALJONBELOPP

Mag. senast, rikets stämning efter strångbetinget den 20 mars 2010. Joacim Björk dog när han var i sin betongstygga vägg. Bygget hade varit i gång i flera dagar och var nästan färdigt. Tre personer åtalades för att ha varit med och byggt väggarna som rasade.

De åtalade är två personer och två företag. De två företagen är byggfirmorna som utförde arbetet på bygget. De två personerna är de som var ansvariga för arbetet på bygget.

De åtalade har blivit friade av domstolen. De två företagen har blivit straffade med böter. De två personerna har blivit straffade med böter.

De åtalade har överklagat domarna. De två företagen har överklagat domarna. De två personerna har överklagat domarna.

Den 23 mars 2010 föll den osäkrade väggen över Joacim Björk, som avled. Drygt två år senare friar tingsrätten alla åtalade.

Konflikten skärps – lockout på plåtföretag

Plåtslageriernas Riksförbund lämnade den 10 maj in varsel om lockout för Byggnads medlemmar på 100 företag. Den gäller medlemmar som arbetar under kollektivavtalen byggnadsplåtslageri, ventilation och plåtbearbetning. Lockouten omfattar cirka 900 personer. Om ingen överenskommelse nås tidigare träder lockouten i kraft den 23 maj klockan 06.00. En lockout innebär att de anställda utestängs från arbetet.

COLOURBOX

Ungdomar på byggen är de som oftast drabbas av olyckor.

Fler unga skadar sig på arbetet

För tredje året i rad ökar antalet arbetsolyckor bland ungdomar. Och det är i byggbranschen som de flesta unga skadar sig.

Antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland ungdomar mellan 16-24 år steg med 17 procent mellan 2010 och 2011 enligt en rapport från Arbetsmiljöverket. Från 2 930 stycken anmälningar till 3 427. Räkningar i relativa tal drabbas unga av fler olyckor än äldre.

De vanligaste orsakerna till olyckor är belastning och förlorad kontroll över verktyg eller föremål. Men det är stora skillnader mellan män och kvinnor. Bland männen är byggbranschen i klar dominans. 21 procent av de anmälda

olyckorna kom därifrån.

Likadant ser det ut om man tittar på dödsolyckorna.

36 ungdomar har dött på jobbet sedan 2005. De flesta i byggbranschen.

För att få en bättre kontroll på ungdomars arbetssituation planerar Arbetsmiljöverket att göra 825 inspektioner under sommarhalvåret. Och det verkar behövas. Under tillsynen 2011 upptäcktes brister hos 40 procent av arbetsgivarna.

– Som arbetsmarknaden ser ut i dag tar man större risker för att få ett jobb. Sen saknar många unga den erfarenhet som krävs för att kunna ifrågasätta eller säga nej till farliga jobb, säger Marianne von Döbeln, projektledare för tillsynen på Arbetsmiljöverket.

BJÖRN WENDELBOERN BARR

NÄTFRÅGAN

NEJ, det gnälls för mycket: **42%**

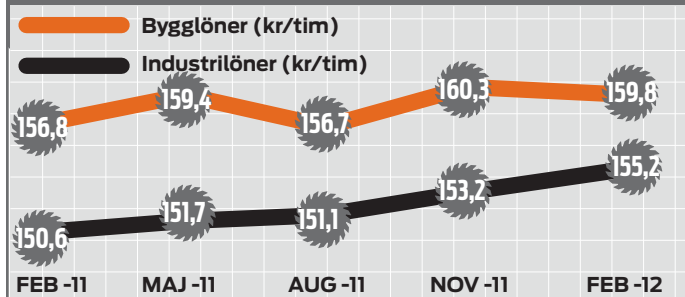
Är verktygen för dåligt anpassade till händerna?

JA, de passar bara stora grabbnävar: **58%**

Nästa fråga: Är gps i bilen kränkande?

RÖSTA PÅ WWW.BYGGNADSRARBETAREN.SE

LÖNEMATCHEN: BYGG VS. INDUSTRI

KÄLLA: SCB

Snittlöner för byggindustrin och tillverknings-, gruv- och mineralindustrin. Alla löner är timlöner. Övertidsersättning ingår inte.

8 dog på Sveriges EM-arena

■ 14 byggnadsarbetare har dött på de fotbollsarenor som byggts inför EM i Ukraina. På den arena där Sverige spelar samtliga av sina matcher har det dött åtta byggnadsarbetare. Vasyl Andreyev (bilden), ordförande i Ukrainiska byggfacket, målar upp ett kaos där det viktigaste inte varit arbetsmiljön utan att bli klar i tid.

389 000

■ Så många personer finns registrerade i Bygghälsans register för hälsoundersökningar mellan åren 1971–1993. Där finns exempelvis uppgifter om varje byggnadsarbetares yrke, arbetets innehåll, olika typer av besvär, lungfunktion, blodvärde, längd och vikt.

PRODUKTER FÖR BYGGPROFFS!

Du hittar dem hos Järn-, Bygg- och Industrifackhandel.

Beställ vår **nya katalog** på www.gigant.se eller tel 0322-60 68 50.

GIGANT
MAKING BETTER WORKPLACES

Ministern lovade möte om olyckor

Arbetsmarknadsminister Hillevi Engström tog emot en symbolisk handske och kassvis med arbetshandskar. Snickaren Kent "Renen" Johansson begärde mer handling mot byggbranschens dödsolyckor.

Byggnadsarbetare från arbetsplatser i Stockholm var fredagen den 27 april samlade i regeringskvarteren för att överlämna gamla, uttjänade handskar till arbetsmarknadsminister Hillevi Engström.

Kampanjen "Handsken är kastad" har startats för att få regering och riksdag att agera mot dödsolyckor och risker på arbetsplatser. Ungefär en person dör i byggolyckor i månaden och byggnadsarbetarna är frustrerade över att det bara fortsätter.

- Vi vill att arbetsmiljöfrågorna ska in i riksdagshuset och vi vill att du ska hjälpa oss att lyfta in

MAGNUS LAM KARLSSON

Kent "Renen" Johansson överlämnar handskar till arbetsmarknadsminister Hillevi Engström för att få regeringen att agera mot dödsolyckor.

dem dit, sa Kent "Renen" Johansson.

HAN REDOGJORDE också för kampanjens övriga krav om fördubblat antal arbetsmiljöinspektioner och en hearing i riksdagen om dödsolyckorna.

Kent "Renen" Johansson tog vidare upp skyddsombudens svåra situation, att det är usel arbetsmiljö på många ställen

och att utländsk arbetskraft ofta utnyttjas.

Hillevi Engström framhöll att frågorna är viktiga, pekade bland annat på de inspektioner som görs, men gav inga löften.

Däremot har arbetsmarknadsministern lovat Kent "Renen" Johansson ett möte, där dödsolyckorna i byggbranschen ska diskuteras.

MARGITE FRANSSON

Lyft lätt
– på rätt sätt
Snedbanehiss
och elektrisk
trappklättrare

Altsom AB

Telefon: 070-640 66 24
www.altsom.se

PETER HELMBERG

... och en tyst minut hölls

Fredagen den 27 april, klockan 12.00, hölls en tyst minut på Simonsland, en byggarbetsplats i Borås. På byggarbetsplatser runt om i landet hedrades byggnadsarbetare som har dött på jobbet.

ITEX®
RENTAL

BYGG • MARK • STÄLLNINGAR • LIFTAR

Maskinuthyrning i Stor-Stockholm

Tel. 08-29 20 20 • www.itex.se

fosforos ab
betongkomplement

Vi på fosforos ab har levererat material till Sveriges byggare i **decennier**.

Hitachi Armeringskap & bockmaskin VB16Y.
Klipper järn upp till 16mm och bockar 0-180°.
Vikt 17kg.

08-534 709 70 www.fosforos.se

Elever dåliga på säkerhet

STOR UNDERSÖKNING: BYGGYMNASIER GER FÖR LITE UTBILDNING

Dålig utbildning i arbetsmiljö ger problem på bygget. 4 700 arbetsmiljöinspektioner visar stora brister i kunskap och arbetsmiljö hos byggymnasier och småföretag.

– Eleverna som går ut byggprogrammen blir inte rustade för yrkeslivet. Skolorna har, i de flesta fall, inte gett dem tillräckliga kunskaper om säkerhet och arbetsmiljö för att de ska kunna arbeta säkert, säger Jan Swedberg, ansvarig för samordning av byggtillsyn i Arbetsmiljöverket.

Arbetsmiljöverket har i ett treårigt projekt som startade förra året hittills gått igenom cirka 100 byggymnasier. En rad krav har riktats mot skolorna. Mot brister i

lärarnas kunskaper, mot allvarliga risker i skolornas verkstäder och ute på praktikplatser, samt mot rutinerna mellan skola och praktikplatser.

I ett fall stoppades ett bygge i skolans regi för att fallskydd saknades.

MEN ARBETSMILJÖN är också dålig i många småföretag, visar Arbetsmiljöverkets granskning. Under tre år gör verket en särskild inspektionsinsats mot småföretag med upp till 20 anställda. Den startade förra året och hittills har 2 200 inspektioner och uppföljningsbesök gjorts. Sammanlagt beräknas man komma upp i cirka 4 000. Även här är resultatet anmärkningsvärt.

– Det saknas arbetsmiljöarbete

Byggnadsarbetaren nr 9, 2011. Ett elevbygge i skolregi utanför Vara.

och säkerheten är helt obefintlig i många småföretag, säger Jan Swedberg.

EN MAJORITET, två tredjedelar, behövde förbättra sina kunskaper och en lång rad krav på förbät-

ringar har ställts mot företagen. Kraven gäller bland annat att det saknas fallskydd och åtgärder mot buller, damm, dålig ergonomi med mera. Vidare saknas riskbedömningar.

MARGITE FRANSSON

Swedbank och Sparbankerna

Medlemslån

– för dig som är medlem i facket!

- ✓ Låg ränta och inga avgifter*
- ✓ Inget krav på säkerhet
- ✓ Liv- och Betalskydd ingår utan extra kostnad

Förverkliga dina önskningar och känn dig samtidigt trygg genom det unika Liv- och Betalskydd som ingår i Medlemslånet. Villkoren för lånet gäller lika för alla och du kan låna upp till 250 000 kr. Återbetalning sker genom månadsvisa uttag från ditt lönekonto i banken.

Livskyddet innebär att lånet löses om låntagaren avlider, Betalskyddet betalar en del av lånekostnaden om låntagaren blir sjuk eller arbetslös.

Läs mer på swedbank.se/medlemslan

* Effektiv ränta 6,59% (april 2012), beräknad med en kreditränta på 6,40%, kreditbelopp 100 000 kr och återbetalningstid på 5 år.

FUNKTION FÖR TUFFA TAG

Knästående, sträckandes, skruvandes, rullandes, hamrandes och grävandes. Oavsett hur du gör, så måste jobbet bli gjort och vädret får inte hindra. Ofta handlar det om tuffa tag från morgon till kväll. Det är i varje fall vad vi räknat med när vi tagit fram våra arbetskläder och regnkläder för arbete.

Plaggen är anpassade för olika miljöer och arbeten. Från enklare skyddsställ till avancerade varselkläder som följer EU-standarder för säkerhet och synbarhet. Kolla in dem, prova dem.

Vi lovar att du blir nöjd. För det är helt enkelt – funktionella kläder för tuffa tag.

Företag kan följa de anställdas bil med gps

Företaget Kiaby Plåt & Bygg har installerat gps-system i företagsbilarna, vilket gör att varje förflyttning redovisas. Byggnads har nu anmält företaget till Datainspektionen.

– Jag ser det som en väldig kränkning av arbetstagar-nas integritet. Företaget har bara installerat gps i bilarna utan att informera vare sig fackliga förtroendemen eller övriga anställda ordentligt om vad detta innebär, säger Robert Nilsson, ombudsman på Byggnads i Skåne.

I påskas installerade Kiaby

Plåt & Bygg ett gps-system i företags bilar. Detta har upprört både anställda och facket. Byggnads har kallat till förhandlingar för brott mot mbl-lagen. Dessutom har Robert Nilsson anmält företaget till Datainspektionen för brott mot personuppgiftslagen. Den gps som installeras innebär att företaget får en slags elektronisk körjournal där varje förflyttning, stopp och start redovisas. Lars Stjernkvist, vd på Kiaby Plåt & Bygg förnekar att företaget vill övervaka de anställda. – Vi installerade gps-erna och körjournal på datan mer eller mindre på order av vår revisor. Det är av skattetekniska skäl, säger han.

MARGITEFRANSSON

NÄTFRÅGAN
Är gps i bilen kränkande?

www.byggnadsarbetaren.se

TigerStop[®]
fast and accurate...every time

Mät inte
Markera inte
Bara såga

TIGERSTOP-SAWGEAR är lätt att använda. Ange ditt mått och anhållet förflyttar sig dit. För materialet emot anhållet och kapa.

SAWGEAR[™]
automatic length measuring by TigerStop[®]

Vill ni se mer hur detta fungerar kan ni gå in på www.rimax.se eller ringa oss på 0413-55 34 00

FOTOGRAFERA
DIN GALNASTE
LIMNING
-FÅ EN HAND-
FJÄDER

Maila din bild till
x-treme_bnd@bostik.com

Bostik

210 ton/m²

NYHET!
VÅRT STARKASTE
MONTERINGSLIM NÅGONSIN
LIMMAR ALLT - ÖVERALLT!

Besök www.bostik.se eller ring
042-19 50 00 för mer information.

Bostik AB, Box 903, 251 09 Helsingborg
Tel 042-19 50 00 www.bostik.se

■ FIX & FOG ■ SPACKEL ■ LIM ■ FOG & TÄTNING

Najmaskin 837S

Arbetsområde
8-37 mm

Se demo-film på najkvick.se

- ✓ Sladdlös, kompakt & smidig
- ✓ Marknadens lägsta vikt - 1kg!

Just nu
4995,-
exkl. moms

KLIPPARE NKRC16

Med klippområde 4-16 mm.
Öppningsbar till 18 mm.

Just nu
3510,-
exkl. moms

NajKvick

Najkvick AB Gräsdalsgatan 8B, 653 43 Karlstad
Tel: 054-560629 | Fax: 054-566511 | info@najkvick.se
www.najkvick.se

**UTSLÄNGDA,
STÄMDA men
ANLITADE
i nytt stort
NCC-BYGGGE**

Krävda på elva miljoner av Skatteverket i Sverige. Utslängda och stämnda i Frankrike. Hett omdebatterade i Finland. Trots det fortsätter det irländska bemanningsföretaget Atlanco Rimec att jobba på uppdrag av NCC.

TEXT: JENNY BERGGREN FOTO: JOHAN LINDEBERG

BYGGNADS
arbetaren
GRANSKAR

Det är skiftbyte i Hissmofors nordväst om Östersund. Det kommunala bolaget Jämte Kraft har gett NCC i uppdrag att bygga en ny station till vattenkraftverket. NCC har i sin tur bemannat bygget med polska arbetare som är anställda av Atlanco Ireland Ltd.

ATLANCO RIMEC I ANDRA LÄNDER

FINLAND: KÄRNKRAFTVERKET OLKILUOTO

■ 2008 ville arbetarna strejka på grund av bland annat oklarheter runt löneavdragen. Facket skrev dock ett avtal och strejken blåstes av. Arbetarna var besvikna. Det finska facket medger i dag att man inte klarade att kontrollera att villkoren sedan följdes. Skeendet har tagits upp i universitetsuppsatser om att facket i Europa inte klarar att värna den rörliga arbetskraften. I en Greenpeace-rapport säger en arbetare att ingen arbetsgivare gjorde lika mycket skada som facket, som dödade allt hopp om lag och ordning.

FRANKRIKE: KÄRNKRAFTVERK I FLAMANVILLE

■ Förra sommaren slängde huvudentreprenören ut Rimec. Nu pågår tre rättsprocesser i Frankrike, enligt den facklige företrädaren Jacques Tord. En privat advokat driver ekonomiska krav från enskilda arbetare, Riksåklagaren driver krav från Försäkringskassan och Skattemyndigheten, även facket driver en process mot företaget. Efter att ha besökt bygget talade ledamöter från EU-parlamentet om slaveri. Bygget har inom EU också tagits upp som exempel på varför reglerna för rörlig arbetskraft behöver förtydligas.

DANMARK: FLERA NCC-BYGGEN

■ I höstas gick facket ut med information till sina förtroendemen inom NCC om att man stött på problem med Atlanco Rimec. Bland annat drogs halva lönen av till skatt, men facket uttryckte tvekan inför att pengarna kom arbetarna till godo. I Danmark har Atlanco Rimec även uppmärksamats då det danska företaget Danish Crown hyrt in Rimecanställda till slakteriarbete i Tyskland, konflikt uppstod runt lönenivåerna.

En av arbetarna som Byggnadsarbetaren talat med säger att Atlanco Rimecs arbetsledare vänder ryggen till när det sker olyckor här på bygget i Jämtland. I Frankrike talar fackföreningsrepresentanten Jacques Tord också om en underreportering av olycksfall.

PAYSLIP
Payment Method - BACS
Deductions:
Pension / Social Insurance / Wage tax / Authorised Deductions / Advances

I lönespecifikationen dras ungefär halva lönen för pension, socialförsäkring, inkomstskatt, godkända avdrag och förskott.

DET ÄR SKIFTBYTTE I HISSMOFORS där NCC bygger en ny station till vattenkraftverket. Arbetarna som kommer upp ur gropen i den jämtlandska Indalsälven har sina hem och familjer i Polen. Bemanningsföretaget de är anställda av finns på Irland. En del av arbetarna tycks först ha varit anställda av samma concerns schweiziska bolag. De säger sig inte veta om skatt betalas för dem i något av dessa länder. Frågetecken av samma slag har hopat sig på projekt efter projekt, i land efter land, där företag från koncernen Atlanco Rimec har varit verksamma.

SJUKA SKICKAS HEM

I Jämtland berättar arbetare att de förnedrats av arbetsledare som skriker och gormar, även om jobbet är väl utfört.

– Sättet att förnedra folk på är under all kritik, erfarna yrkesarbetare orkar inte med det, säger en arbetare som Byggnadsarbetaren intervjuar på telefon från Polen.

Han är hemma i Polen och törns prata, om än anonymt. De som är kvar i Jämtland bor i tvåbäddsrum i bruna huslängor på en gammal flygförläggning

utanför Östersund. Två män där intygar att det mesta är bra. En annan säger att "Atlanco, det är inget bra företag" och går vidare. Ett par personer framför kritik, ständigt med en blick över axeln för att hålla koll på vem som ser dem prata med Byggnadsarbetaren. Deras bild stämmer väl med den som mannen i Polen ger. Den som är sjuk, skadad eller kritisk riskerar att skickas hem, arbetare jobbar vidare trots skador.

I Frankrike uppger fackföreningsföreträdaren Jacques Tord för Byggnadsarbetaren att sjuka arbetare inte fått vara hemma. I somras kastades ett Atlanco Rimec-bolag ut från ett franskt kärnkraftsbygge. Nu pågår flera rättsprocesser mot företaget.

– Om någon skadas måste han vara medveten om att han kommer att bli avskedad, säger en arbetare som byggt kärnkraftverk i Finland då han intervjuas i en Greenpeace-rapport.

DRAR AV HALVA LÖNEN

Men framför allt gäller frågetecknen ekonomin. På förläggningen i Jämtland visar en man upp en av de lönespecifikationer som lämnat honom undrande. På tidigare Atlanco Rimecprojekt har det uppstått

RIMEC- BOLAG I SVERIGE

Bemannings-
företaget
Atlanco
Rimec har
en mängd
dotterbolag
som heter nå-
got med Rimec

eller Atlanco över hela Europa.
Moderbolaget finns på Irland.

■ I Sverige finns fem Rimec- eller Atlancobolag registrerade. Två av dem, ett irländskt och ett schweiziskt, har avtal med Byggnads. Även ett portugisiskt bolag som inte är registrerat i Sverige har avtal.

■ I Hissmofors anlitar NCC sedan i höstas det avtalsbundna irländska bolaget. Först från i början av detta år registrerades det som arbetsgivare hos Skatteverket.

■ I Helsingborg anlitar NCC ett cypriskt bolag utan eget kollektivavtal. Företaget är registrerat som arbetsgivare men saknar f-skattsedel. Det är emot NCC:s egen policy att anlita företag utan f-skatt.

tvister om lönenivån. Här är dock själva timlönen på 148 kronor okej enligt Byggnads ombudsman Kjell Carlsson i Östersund. Men i nästa spalt på lönespecen dras nästan hälften av pengarna bort i en klumpsumma som beskrivs så här; "pension, socialförsäkring, inkomstskatt, godkända avdrag, förskott". Byggnadsarbetaren har sett flera exempel på sådana lönespecar, i något fall försvinner en bra bit över halva lönen.

– Jag tror att det mesta hamnar i företagets fickor, säger en av arbetarna om avdragen.

I Finland och Frankrike har arbetarna också ifrågasatt löneavdragen.

– Företaget tog 50 procent av min bruttolönesumma, men vi visste inte till vad, säger en av arbetarna på det finska bygget till Greenpeace.

I Sverige uppges en del av avdraget bestå av 20 euro per dag för boendet. Byggnads hävdar att arbetarna borde få traktamente i stället. Det skulle innebära 400 kronor mer om dagen.

SKATTESMÄLLAR I EFTERHAND

Enligt lönespecerna ingår också inkomstskatt i klumpavdraget. Men de arbetare som Byggnadsarbetaren

talat med är tveksamma till i vilken mån sådan betalas.

De säger att det aldrig varit tal om skatt för dem som är i Sverige i mindre än 183 dagar. Därefter ska man börja skatta i Sverige. Skatteverket har dock i en utredning från förra året konstaterat att företagen inte följt reglerna om kontrolluppgifter för dem som varit här i mer än 183 dagar.

Byggnadsarbetaren skrev redan 2010 om en man som trott att Rimec betalt in skatten, men som krävts på 70 000 kronor av Skatteverket.

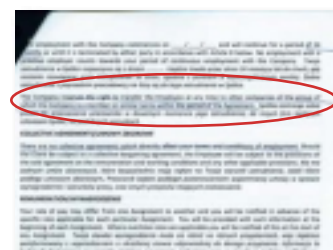
– Jag tror det var medvetet, de hoppades väl att jag inte skulle upptäcka det, sa han.

Rimecbolaget betalade till sist.

Såväl Jacques Tord i Frankrike som arbetare från det finska bygget säger att myndigheterna krävt arbetare på skatt i efterhand, trots tidigare löneavdrag.

OKLART MED SOCIALA AVGIFTER

Sociala avgifter står också med i uppräknningen av vad som dras från lönerna. Det är pengar som ska finansiera bland annat sjukvård. I Sverige står arbetsgivaren för den kostnaden. Men enligt lönespecerna ser alltså arbetarna i Hissmofors ut att få stå för

Utdrag ur ett anställningsavtal: "Företaget har rätt att när som helst flytta den anställde till andra företag i gruppen..."

Arbetarna bor två och två i en gammal flygförläggning utanför Östersund. Företaget tar betalt för boendet. Byggnads menar att arbetarna borde få traktamente i stället. Ola Lo Olsson, arbetsrättslig rådgivare åt företaget, säger att det är en fråga om hur bemanningsavtalet ska tolkas.

”Företaget tog 50 procent av min bruttokomst, men vi visste inte till vad”.

EN AV ARBETARNA PÅ DET FINSKA KÄRNKRAFTSBYGGET TILL GREEN-PEACE

fiolerna själva, ett sätt som är normalt i exempelvis Polen. Byggnads har begärt att EU rättsligt prövar reglerna som gör det möjligt för företag att ta med sig det arbetssättet utomlands. Advokat Ola Lo Olsson på Elmszell advokatbyrå i Sverige säger dock att Atlanco Rimec hävdar att sociala avgifter i praktiken inte dras från lönerna i Sverige. Han har hjälpt företaget arbetsrättsligt och kan svara på några av våra frågor. Trots upprepade telefonsamtal och mejl har Byggnadsarbetaren däremot inte nått någon på Atlanco Rimec.

Det riktigt stora frågetecknet gällande de sociala avgifterna är i vilken utsträckning de alls brukar betalas. Företaget som är i Hissmofors betalar förvisso in avgifter i Sverige sedan början av året. Enligt Ola Lo Olsson ska Atlanco Rimec göra så på alla projekt i Sverige i fortsättningen. Men på det pågående kraftverksbygget i Helsingborg och på tidigare projekt har man uppgett att avgifterna betalas i andra länder.

Den som arbetar i Sverige i mindre än två år kan

nämligen vara socialförsäkrad på annat håll. Men då ska man ha ett så kallat A1-intyg från det landet. Ända sedan tiden på Citytunneln i Malmö för fem, sex år sedan har Byggnads ombudsmän krävt att få se intygen. De är inte nöjda med vad som visats.

– När vi ber om A1-intyg får vi helt andra papper som ska visa att avgifterna är betalda, säger ombudsmannen Bengt Bergh i Helsingborg.

Enligt honom bevisar de papper han sett ingenting. Enligt Rimec visar de att arbetarna är socialförsäkrade på Cypern. Byggnads har länge ifrågasatt att polska arbetare sägs vara försäkrade där. Enligt reglerna ska arbetarna sedan tidigare ingå i systemet i det land som de försäkras i. Dessutom ska företaget ha omfattande verksamhet i det landet.

Men Bengt Berghs kontakter med det cypriotiska bolaget går via Irland. Och när Byggnadsarbetaren ber växeltelefonisten på Irland om kontaktuppgifter till Cypern säger hon att det saknas reception där.

SÅ GÖR ATLANCO RIMEC NÄR DE FINTAR FACKET

Byggnads kartlägger nu villkoren på de två projekt där Atlanco Rimec-bolag jobbar för NCC i Sverige just nu. Tidigare har Byggnads företrädare vittnat om faktorer som försvårar fackligt arbete:

INFORMATIONSBRIST: På projekt efter projekt har Byggnads klagat över bristfällig dokumentation över villkor, exempelvis intyg för socialförsäkringar i andra länder. När Byggnads 2010 stämde Atlanco Rimec på 29 miljoner i ett lönemål var summan schabloniserad eftersom man inte fått det önskade underlaget. Skatteverkets krav på elva miljoner bygger på uppskattningar, eftersom Rimec-bolaget inte lämnat uppgifter.

NYA SKEPNADER: Koncernen Atlanco Rimec består av en mängd företag som heter något med Rimec eller Atlanco. I anställningsvillkor som Byggnadsarbetaren tagit del av står att företaget när som helst kan flytta anställda mellan bolagen.

I Finland fick arbetarna veta att deras anställningar sedan ett halvår var flyttade från Irland till Cypern.

I Hissmofors säger arbetare att de först haft schweiziska anställningsavtal, som bytts mot irländska.

I tvister med Byggnads och Skatteverket har företaget plötsligt hävdat att ett annat bolag i koncernen är ansvarigt.

Ställningen står tom för stunden. Arbetare som Byggnadsarbetaren talat med vittnar om att tonen kan vara hård när arbetet pågår.

KRAV FRÅN STATEN

Förra året gav Skatteverket bränsle åt misstanken att allt inte gått rätt till. I ett belsut för 2007 och 2008 krävdes ett irländskt Rimec-bolag på elva miljoner kronor i sociala avgifter och skattetillägg. Företaget överklagade men förlorade i år i förvaltningsrätten.

I Frankrike driver Riksåklagaren krav från försäkringskassa och skatteverk. Från både Frankrike och Finland kommer uppgifter om att arbetarnas socialförsäkringsskydd inte fungerat. Även i Jämtland är ombudsmannen Kjell Carlsson bekymrad över räkningar som en arbetare har fått för läkarbesök.

Bland arbetarna som byter skift medan den gula kranen med NCC-logga svänger över gropen i Hissmofors lever missnöjet. Någon tänker resa hem i påsk trots besked om att man blir avskedad då. Mannen i Polen tror att fler kommer att göra likadant.

– Det startar nya projekt på mycket bättre företag runt om i Europa, säger han. ●

TRAKASSERIER: I tidigare artiklar i Byggnadsarbetaren har flera Rimec-arbetare från Borealis fabriksbygge i Stenungsund vittnat om att fackligt engagemang och kritik via medier har lett till repressalier. Flera personer ska ha skickats hem.

På Citytunneln uppstod tvist då en avskedad man hävdade att den uttalade orsaken till avskedet var att han gått med i Byggnads. En man som jobbat i Finland säger till Greenpeace att han skickades hem då han ifrågasatt löneavdragen.

Ytterligare en arbetare vittnar i rapporten från Greenpeace om att fackligt arbete ledde till avsked. I Hissmofors ska frågor om villkoren ha bemötts med beskedet att man kan åka hem om det inte passar.

VI KAN KNIVAR

När vi utvecklar våra hantverkarknivar tar vi hjälp av de verkliga experterna, professionella hantverkare. Vi studerar deras arbete, lyssnar på önskemålen och identifierar behoven. Slutresultatet är en unik serie hantverksknivar, anpassade efter hantverkarens behov.

Hantverkarkniv HVK

Hantverkarkniv HVK GH

Hantverkarkniv RFR

Hantverkarkniv RFR GH

Säkerhetskniv SK

Grovkniv GK

VWS-Kniv

Målarkniv MK

Stämkniv STK

Elkniv ELK

Hultafors.se

RIMEC- PROJEKT I LANDET

2006–2009 anlätades Rimec på en rad projekt i södra Sverige. NCC var kund i de flesta fall. De här projekten ledde till:

■ Krav på elva miljoner från Skatteverket.

■ Tre stämningar från Byggnads som slutat i förlikningar, de gällde avsked, föreningsrättskränkningar och löner.

■ En domstolsförhandling om lönesättning som Byggnads vann.

Det senaste året har NCC anlitat Atlanco Rimec-bolag på ett skolbygge i Kiruna, och på kraftverksbyggen i Helsingborg och Östersund.

Atlanco Rimec jobbar ofta på stora anläggningsprojekt. Här i Hissmofors ska arbetarna bygga en ny station i vattenkraftverket då delar av anläggningen är över 70 år. I Finland och Frankrike har företaget bemannat kärnkraftsbyggen.

NCC: "Alla stora bolag är under lupp i skattefrågor"

NCC anlitar Atlanco Rimec gång på gång, trots facklig kritik. Johan Gillberg, förhandlingschef och ansvarig för yrkesarbetarfrågorna på NCC, säger att man varit nöjd med vad som levererats. Han uppmanar Byggnads att kalla till förhandling om det finns kritik, själv har han bilden att Rimec-bolagen nu vill visa att de gör rätt för sig.

Känner du dig i nuläget trygg att Rimec och Atlanco följer och har följt sina avtal och överenskommelser?

– Ja, utifrån det vi har sett. Jag vet ju också att de har anlitat svenska jurister som rådgivare.

Vi har sett att de har betalat in skatter och arbetsgivaravgifter, de har visat upp löneslipppar och så vidare.

Byggnads har reagerat emot att det görs ospecificerade avdrag på runt femtio procent från bruttolönen. Har du synpunkter på det?

– Jag kan vidimera att löneslipparna inte är så tydliga, men jag uppfattar nog att man har för avsikt att göra dem tydligare.

Löneavdrag görs för bland annat boende. Är det ett problem?

– Frågan om avdrag för boendet eller traktement har dykt upp. Är det så att man bryter mot avtalet får ju Byggnads göra en förhandlingsframställan. Men det är inte alltid man är berättigad till traktement. Det är en fråga som Byggnads och Atlanco får reda ut.

Arbetare i Sverige har vittnat bland annat om att de blivit efterbeskattade och att de blir hemskickade efter kontakter med facket. De historierna upprepar sig i andra länder.

Skatteverket har dessutom krävt ett Rimecbolag på 11 miljoner. Är det besvärande för er?

– Alla stora bolag är ju under lupp i skattefrågor. Här har man gjort en tolkning av var man ska betala sociala avgifter och det har uppstått en tvist om det. Har man dömt så får ju Rimec foga sig efter det. Det har uppdragats medialt att man varit i blåsväder på vissa håll, men det är ju när man är dömd man kan slå fast något. Vi följer våra två arbetsplatser, vi ser till den verksamhet vi har i Sverige. ●

Välkommen in i världens minsta akutmottagning.

När olyckan är framme är varje sekund viktig. Vår nya generation Första Hjälpen-produkter är utvecklad för att du och dina medarbetare ska ha maximal beredskap på jobbet. Läs mer om världens minsta akutmottagning på www.firstaid.cederroth.com. Tack för din omtanke.

Första Hjälpen för alla. Överallt.

Besök oss på Nordbygg 20–23 mars, monter B02:51.

Nyheter! Luckor som håller produkterna fräscha och två extra fack för egna tillval.

Deras uppdrag –

Kari Murtola, Peter Wensberg och Jeanette Söderdahl testar utrustningen när de första samtalen kommer till Byggnads nya medlemscenter. Centret är en

hjälpa och värva

BYGGNADS MEDLEMSCENTER ÖPPNAR

Ett nummer för alla frågor. Den 21 maj öppnar Byggnads omtvistade medlemscenter. Men uppdraget är inte bara att hjälpa – medlemstalen ska upp.

TEXT: BJÖRN WENDELBORN BARR
FOTO: MAGNUS LIAM KARLSSON

DET RÅDER EN LOJ STÄMNING inne i medlemscentret. Linjen har varit öppen i ett par timmar och hittills har bara fyra samtal kommit in. Snacket just nu handlar mest om mannen som ringde in i går. En 95-åring som ville lämna Byggnads för att han inte längre kunde läsa medlemstidningen. Ögonen har blivit skumma.

Ring.

Ring-ring.

Nästan unisont med första signalen kastar sig Jens, Kari, Leif och Jeanette över sina datorer. Headseten rättas till. Fullt fokus på telefonen. Vem får samtalet?

– Byggnads Nu, Leif Holmgren.

De andra lutar sig tillbaka, sänker rösterna. Leif pratar försäkringar med Tomas från Jönköping.

– Har du hemförsäkringen via Byggnads? Inte? Då ska du titta på det direkt!

Samtalet fortsätter. Leif både svär och skrattar. Övertygar och berättar om fördelarna med att ha alla försäkringar via facket.

– Och så kan jag som sista sak berätta för dig att akasseavgiften går ner med 40 kronor den 1 maj. Det var väl bra?

Klick.

NÅR BYGGNADSARBETAREN gjorde intervjun i mitten av april var det bara medlemmar i Norrbotten och Småland-Blekinge som kunde ringa. Men från den 21 maj öppnar Byggnads medlemscenter upp telefonslussen för alla regioner. Alla byggnadsarbetare ska kunna få snabba svar på sina frågor – antingen via telefon eller mejl.

Öppettiderna är generösa. Mellan sju på morgonen och sju på kvällen är telefonerna bemannade. Allt från avtalsfrågor till medlemsförmåner ska besvaras här. ▶

HALLÅ DÄR ...

... LEIF HÖLMGREN

ÅLDER: 49 år.

BAKGRUND: Arbetsmiljökoordinator och huvudskyddsombud på Skanska.

VÄRSTA TÄNKBARA

FRÅGA: "Jag kommer att ta illa vid mig om någon berättar att de har varit med om en otäck olycka."

HALLÅ DÄR ...

... JENS BRYNER

ÅLDER: 40 år.

BAKGRUND: Snickare och facklig förtroendemann sedan drygt nio år på NCC.

VÄRSTA TÄNKBARA

FRÅGA: "Det är väl när en anhörig ringer efter en dödsolycka och frågar hur man ska rådda med det."

HALLÅ DÄR ...

... PETER WENSBERG

ÅLDER: 50 år

BAKGRUND: Golvläggare, sektionsordförande i Göteborg.

VÄRSTA TÄNKBARA

FRÅGA: "Det finns nog ingen. Jag har bra stöd av kompisarna här."

HALLÅ DÄR ...

... KARI MURTOLA

ÅLDER: 58 år.

BAKGRUND: Snickare och ombudsman i region Öst sedan 27 år.

VÄRSTA TÄNKBARA

FRÅGA: "Om det är någon som ringer in och är riktigt kränkt. Det kan bli tufft."

BYGGNADS NU

TELEFON: 010-601 10 00.

MEJL: byggnadsnu@byggnads.se.

ÖPPETTIDER: 07-19 alla vardagar.

FRÅGOR: Arbetsmiljö, kollektivavtal, lön och andra fackliga frågor.

Projektledare
Helena Ivanoff.

► Svaren skrivs in i en faktabank som alla anställda och förtroendevalda kommer att ha tillgång till. Det som ligger kvar på regionerna är bland annat förhandlingsärenden, konkurser och frågor om medlemsavgifter.

– Det ska bli enklare för medlemmen att känna sig hemma i Byggnads. Dessutom kommer våra ombudsmän i regionerna att få mer tid till företagsbesök när de slipper prata i telefon hela dagarna, säger Patrik Östberg som är enhetschef på medlemsenheten.

MEDLEMSCENTRET ÄR en del i Byggnads stora organisationsförändring – samtidigt som avdelningarna slogs ihop till regioner skulle de flesta frågesamtal gå till ett nummer. Frågan utreddes inför Byggnads förbundsfullmäktige 2011 och beslutet togs med bara fem rösters övertikt. Personal runt om i landet uttryckte oro för att det konkurrerade med deras egen verksamhet. Kunde jobben vara i fara?

Inne på kontoret lutar sig Leif Holmgren tillbaka i stolen efter samtalet. Varken han eller någon annan på medlemscentret ser starten som något annat än en satsning. Här vill ingen prata om besparingar.

– Det viktigaste för mig är att hjälpa medlemmar som råkat illa ut.

DET ÄR INGEN HEMLIGHET att Byggnads blöder. De senaste fem åren har över 20 000 personer valt att lämna förbundet. Medlemscentret ska försöka vända den trenden.

På väggen utanför kontoret hänger en stor papperstavla. På tavlan står fyra överskrifter skrivna med en svart filtpenna: Ny medlem, ny i a-kassan, stoppat utträde och övergång till annat förbund. Under ny medlem är två streck ritade. Under de andra är det ett streck på varje. Tankarna drar mot telefonförsäljning.

– I arbetssättet finns det många likheter. Men vi ska

HALLÅ DÄR ...

**...JEANETTE
SÖDERDAHL**

ÅLDER: 42 år.

BAKGRUND: Jobbat på Byggnads ekonomienhet i fyra år.

VÄRSTA TÄNKBARA

FRÅGA: "Allt med försäkringar. Det är en riktig djungel."

agera som ambassadörer för Byggnads – inte som säljare, säger Helena Ivanoff som är projektledare för medlemscentret.

På sikt ska centret bli självfinansierat genom nyrekryteringar. Inne på kontoret finns pärmar för alla tänkbara scenarion. Vill en medlem lämna förbundet finns ett papper med strategier att ta till. Likadant om en icke-medlem ringer in och har frågor.

Det ska landa i ett medlemskap.

BIG
GRUPPEN

www.big-gruppen.com

Think BIG!

BIG-GRUPPEN är Nordens ledande bygg- och industriedja med 60 yrkesbutiker och lokala lager från Finnmark i norra Norge till Skåne i södra Sverige.

BIG-gruppen ger dig alla de stordriftsfördelar som bara en större kedja kan erbjuda med bland annat import och volyminköp utan fördyrande mellanled direkt från ledande tillverkare i världen, rationella och kostnadsbesparande IT-lösningar samt resurser för tecknande av både svenska och nordiska storkundsavtal.

Samtidigt har du tillgång till alla fördelar hos starka lokala företag med unik kompetens, flexibilitet, stort engagemang, lokal närvaro med lager, butik och kundunika lösningar.

Det bästa från två affärsmodeller helt enkelt.

Think BIG! 100.000-tals företagskunder kan inte ha fel. Kontakta oss gärna för mer information.

Hos oss hittar du Bahcos breda sortiment av handverktyg för proffs.

Sverige Eskilstuna IP Industripartner Gislaved Emil P Gävle Maskin & Verktyg Göteborg/Hisings Backa Prevx Göteborg/Sisjön Prevx Göteborg Movab Halmstad IMAB Helsingborg IMAB Jönköping Sohlbergs Kalmar Lundgrens Järn Karlshamn Hjelmbergs Järn Ljungby Sohlbergs Malmö Prevx Skene Skene Järn Skövde Bygg & Industripartner Skaraborg AB Stockholm/Bromma Flinks Järn Stockholm/Globen Flinks Järn Stockholm/Hornsberg Flinks Järn Stockholm/Solna Lundqvist Maskin & Verktyg Stockholm/Sätra Flinks Järn Stockholm/Vällingby Toolcom Uppsala Maskin & Verktyg Vimmerby Albins Västerås Maskin & Verktyg Växjö Stål & Verktyg Örebro Skydd & Verktyg i Örebro

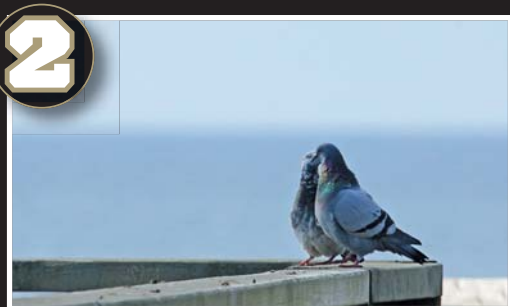
Norge AEO Nord - AEO Nordland - AEO Midt-Norge - AEO Vest - AEO Øst - Tingstad - Kyvik Industrivarehuset

Ni fångade våren!

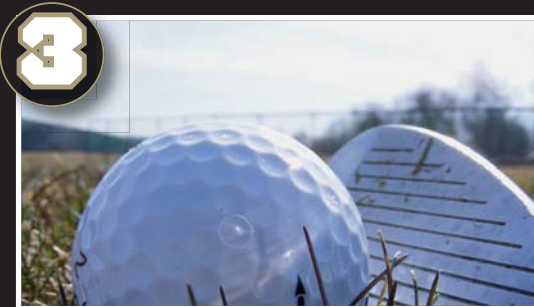
I förra numret bad vi om era bästa vårbilder. Då formligen exploderade mejlkorgen! Byggnadsarbetarens jury har sedan haft ett slitsamt uppdrag att skilja nära 50 högklassiga bidrag från varandra. Här är våra favoriter.

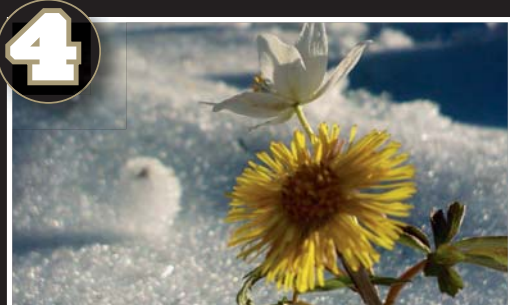
Marie Andersson i Åkarp har tagit den här fridfulla bilden på ett vattendrag i full vår. Grattis till förstaplatsen – och till en GSR 18 drill driver från Bosch! Övriga vinnare får också priser från samma företag.

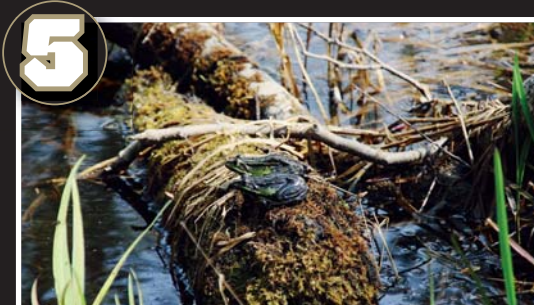
Leif Nilsson från Ängelholm kallar sin bild "Vårkänslor". Vi förstår varför.

Olof Fernqvist i Forshaga visar att våren kan innebära ett perfekt utslag – och doften av gräs.

Kalle Fernqvist visar att han inte är sämre än sin tredjeplacerade bror Olof, med den här fina blomman.

Dick Persson i Åkarp hittade två grodor som möter våren tillsammans.

HEDERSPLATSER

Sven Grenvall ser på när isen smälter i Torneälven. Bilden är tagen i Kattilakoski i Övertorneå.

Johnny Strömberg råkade på det här motivet efter vägen, mellan E14 och Häggsjönäs i Jämtland.

Christer Petersson hittade detta klassiska vårtecken.

Philip Vaino-nens vitsippor i en isig bäck gick hem hos några av jury-medlemmarna.

Nordea Bank AB (publ)

Hur känner du igen ett bra lån?

- Förmånlig ränta
- Inga avgifter
- Räntebetalningsskydd
- Livförsäkring

Det här är vad du får med Nordeas Medlemslån. Med räntan på **6,45%*** och trygghetstjänster som ingår, om något oväntat händer, kan det här vara ett bra val för dig.

Läs mer och ansök på nordea.se/medlemslan eller ring 0771-22 44 88.

*Den effektiva räntan är 6,64% per 120303 och är beräknad på 100 000 kr och 5 års kreditid enligt Konsumentverkets allmänna råd. Krediträntan är rörlig och kan förändras under lånets löptid.

Gör det möjligt

Nordea

Mot en osäker byggframtid .. **UTANFÖR MURARNA**

Efter en plattsättarutbildning på Österåkeranstalten har Jörgen och Mikael fått en **chans till ett nytt liv.**

Men det finns **risk att de hamnar hos oseriösa arbetsgivare.**

Arbetsförmedlingen ställer inga krav på kollektivavtal.

TEXT: BJÖRN WENDELBORN BARR
FOTO: ANDERS G WARNE

KLOCKAN ÄR STRAX FÖRE ett en fredag i början av mars. Jörgen och hans kursare är nyduschade och har tagit på sig rena kläder. I dag är det anhörigdag och Jörgens familj ska komma och hälsa på. Det blir första gången på tre år som han får se sin 21-årige son.

I fikarummet dukar en polare upp äppelkakan som de bakade lite tidigare. Dessutom hamnar en kladdkaka på bordet – en av killarnas specialiteter.

Ståldörren in till kakelverkstaden svänger upp och där står han, Jimmie. Tillsammans med Jörgens mamma och pappa. Efter att ha kramat om alla tre visar Jörgen upp sitt egenkaklade bås. Hans examensprov från plattläggartutbildningen på Österåkeranstalten.

– Jag såg att de blev stolta och det gjorde mig väldigt glad. Äntligen har jag lyckats med något bra. Man kan säga att jag tog studenten som 43-åring, säger Jörgen och skrattar.

Grovt narkotikabrott står det i domen. Jörgen har missbrukat amfetamin i över femton år. Straffet blev sju år och en månads fängelse.

Han hamnade på Österåker och sökte direkt till

Arbetsförmedlingens plattsättarskola. 23 veckors intensiv yrkesutbildning, möjlighet till ett annat liv efter muck.

- Utbildningen har gett mig en hunger efter ett jobb, ett nytt liv. En ny chans. Nu kan jag stolt visa upp ett bevis på allt jag har lärt mig.

UTE I KAKELVERKSTADEN spelar radion Rihanna och Ansiktet – precis som på vilken gymnasieskola som helst. Skillnaden är att här genomsöks varje person vid lunch och när arbetsdagen är slut. Inte ett verktyg får lämna lokalen.

I ett av övningsbåsen står 34-årige Mikael och stryker fogmassa på väggen. Han har precis börjat kursen, gör sin fjärde dag här.

- Det känns skitbra, jag har stora förhoppningar på att få ett jobb. Det känns som första gången man får riktig kriminalvård.

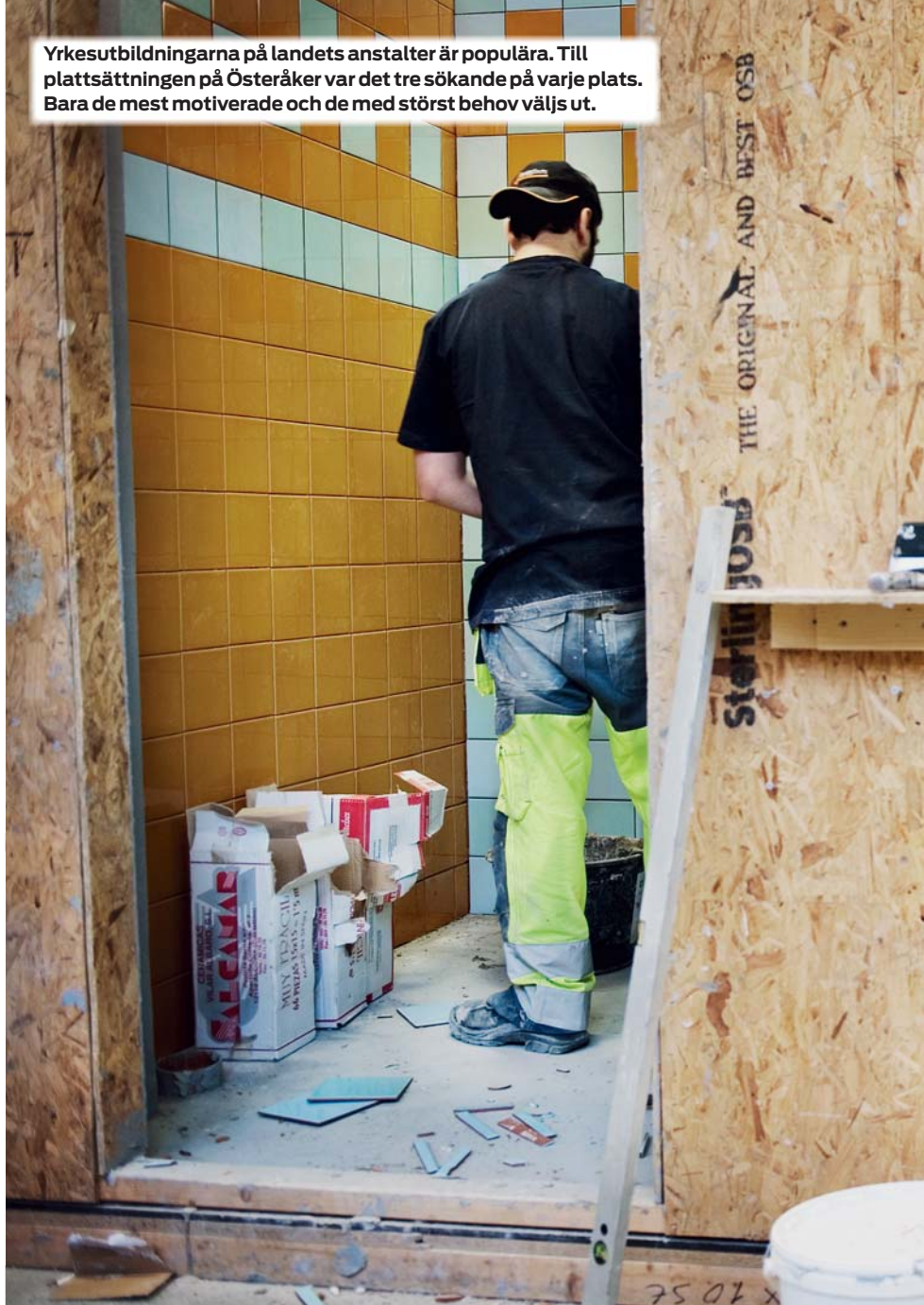
Mikael borde veta. Det här är hans sjunde vända. Han är svår på spriten, berättar han. Och när han dricker vet han inte alltid vad han gör. Nu sitter han ▶

Yrkesutbildningarna på landets anstalter är populära. Till platsättningen på Österåker var det tre sökande på varje plats. Bara de mest motiverade och de med störst behov väljs ut.

Plattsättningskursen är inte bara en väg till ett jobb. Det är också ett avbrott i tristessen. "När fredagen är slut längtar man redan till nästa måndag", säger Jörgen.

"Om fem år kan jag se att det står en byggbil på villauppfarten med mitt företagsnamn på."

MIKAEL, BLIVANDE
PLATTSÄTTARE

► inne för grov misshandel, 22 månader.

Han vill bryta med sitt gamla liv. Få en ny identitet genom jobbet. När han går ut genom de tio låsta portarna och de två metalldetektorerna som skiljer honom från yttervärlden är det villa, familj och en ny hund som lockar. Hans förra hund tog exet över. Mikael kisar ut genom fönstret, bort mot de fem meter höga betongmurarna som omsluter fängelset. Tillåter sig att drömma lite.

– Om fem år kan jag se att det står en byggbil på villauppfarten med mitt företagsnamn på.

ARBETSFÖRMEDLINGENS representant på Österåker är Juhlia Fagerlund. En dag i veckan är hon ute på anstalten. Hennes popularitet märks när hon går runt och hälsar. Killarna skiner liksom upp. "Mina killar", som hon kallar dem.

Hon är kopplingen till världen utanför, har kontakt med både arbetsgivare, yrkeslärare och fackförbund.

Det är hon som ser till att internerna kommer ut i arbete. Och de är populära, företagen nästan slåss om att få anställa dem.

– De personer som vi har valt ut till utbildningen gör ett förbaskat bra jobb. De är pliktrogna, passar tider och är väldigt motiverade.

När fängelsestraffet och yrkesutbildningen börjar lida mot sitt slut är det dags för utslussning. Då parar Arbetsförmedlingen samman interner med arbetsgivare. För att kunna få ut ett yrkesbevis krävs det att lärlingstiden fortsätter på ett företag med kollektivavtal.

Men det händer sällan. De flesta hamnar på småföretag utan avtal.

– Jag kan inte säga att det är företag med kollektivavtal som ringer och vill ha folk, utan det är mindre företag som hör av sig, säger Juhlia.

Personer som suttit i fängelse under flera år anses av Arbetsförmedlingen ha nedsatt arbetsförmåga och därför får de med sig ett bidrag till arbetsgivaren.

HÅRD KRITIK MOT UTSLUSSNINGEN

Bristande kontroller, dålig insyn och pengar till företag i en ekonomisk gråzon. Arbetsförmedlingens utslussning av interner får kritik av Byggnads.

När internerna lämnar anstalten är det viktigt att de får stöd för att kunna leva ett normalt liv. En del i det är att fortsätta sin lärlingsutbildning på en arbetsplats med kollektivavtal för att på sikt kunna ta ut sitt yrkesbevis. Men det är inte ett krav som Arbetsförmedlingen ställer på företagen som tar emot före detta interner.

– Vi vet inte om företag utan avtal betalar skatt eller är seriösa. Ska vi verkligen skicka ut de här killarna till sådana ställen? Vi borde ju hjälpa dem från att inte åka in igen, säger Krister Strömberg, yrkesutbildningsansvarig på Byggettan.

Varje gång Arbetsförmedlingen ska besluta om anställningsstöd skickas ett papper till facket för ett yttrande. Då kollar facket upp om det finns avtal och försäkringar på det aktuella företaget. Sedan skickas pappret tillbaka till Arbetsförmedlingen med Byggnads kommentarer. Där kan det exempelvis stå att lönebidraget bör avslås då företaget inte har kollektivavtal.

Men Arbetsförmedlingen gör inga avslag på grund av att avtal saknas – bara om företaget saknar försäkringar.

Krister Strömberg köper inte att det skulle vara svårt att hitta företag med avtal som vill ta emot före detta interner. Bara i Stockholm finns det tusentals småföretag med avtal. Hela listan finns i hans dator. Men Arbetsförmedlingen har aldrig ringt och bett om att få ta del av den informationen.

– Jag är tveksam till att vi ska fortsätta den här sortens utbildning om inte Arbetsförmedlingen ger de här killarna bättre förutsättningar, säger han.

Fotnot: Den 24 maj träffas Byggnadsindustrins yrkesnämnd och Arbetsförmedlingen och diskuterar utbildningens framtid.

Oftast rör det sig om stöd i form av lönebidrag eller nystartsjobb. Och det är stora pengar – lönebidraget kan betala 80 procent av internens lön under fyra år. Upp till 13 360 kronor i månaden. Nystartsjobb innebär att företaget får tillbaka dubbla arbetsgivaravgiften i bidrag. Räknat på en lön på 20 000 kronor blir det 12 500 kronor i månaden.

TANKEN ÄR ATT BIDRAGEN ska hjälpa personer som haft det tufft att komma tillbaka till jobb och ett ordnat liv. Men det kan också locka oseriösa företag som vill slippa betala hela lönen.

Så fort Arbetsförmedlingens handläggare godkänt bidragen hamnar ansvaret på myndighetens ekonomiavdelning. Därifrån sker mycket av överföringarna automatiskt, månad efter månad.

– Det är helt omöjligt att veta om företag fuskar men om vi känner att något inte stämmer går vi in och kontrollerar dem, säger Juhlia.

PLÖTSLIGT SLÅS DÖRREN till fikarummet upp. Tio killar släntrar in med blicken på kaffekokaren. Jörgen hälsar, klappar om någon, frågar hur det går.

Han har ett och halvt år kvar till villkorlig frigivning. Men redan nu börjar han känna sig orolig. Missbruket har ställt till det med ekonomin. Skulderna hopar sig utanför murarna. Tar han ett vitt jobb kommer nästan alla pengar att försvinna i väg på gamla räkningar.

– Jag får ju leva nära existensminimum men det är bara att göra. Jag får bita i det sura äpplet någon gång. Jag vill vara med i matchen igen, vara med i livet.

Han stryker sig över huvudet. Suger länge på orden. Han vill bidra till samhället och göra rätt för sig men pengar måste han ha. Kanske behöver han inte jobba vitt alla dagar?

– Rent ut sagt så hoppas jag på att man får ett litet extrajobb så att man kanske kan tjäna någon krona vid sidan om. Det är ju så. ♦

Höga murar, taggtråd och övervakningskameror. Dessutom mitt ute i skogen. På Österåker sitter män som har dömts till långa fängelsestraff. Antingen för våldsbrott eller missbruksrelaterad brottslighet.

”Vi följer förordningarna”

600 UTBILDADE PÅ ANSTALTER

- 13 av Arbetsförmedlingens 41 yrkesutbildningar på anstalter runt om i landet är inriktade mot byggjobb.
- 80 miljoner kronor – så mycket avsätter Arbetsförmedlingen till yrkesutbildningar på landets anstalter under 2012.
- Mellan 500–600 personer utbildades förra året via Arbetsförmedlingens yrkesutbildningar på anstalter i Sverige.
- Enligt en studie från 2005 var 8 av 10 fortfarande i jobb efter två år.

5 frågor till Henrietta Stein, avdelningschef för rehabilitering till arbete på Arbetsförmedlingen.

Varför ställer ni inga krav på kollektivavtal hos de företag som tar emot före detta interner?

– Vi följer de förordningar som finns och som reglerar lönebidrag och andra subventionerade anställningar. Och där står det att företaget ska ha lön och andra förmåner som följer eller i väsentliga delar är likvärdiga med kollektivavtal för branschen.

Hur definierar ni likvärdiga anställningsvillkor?

– Har arbetsgivaren kollektivavtal så är det inga konstigheter. Men saknas det avtal så ska handläggarna säkra att arbetsgivaren betalar en lön som motsvarar lönen i branschen. Sedan ska de också lämna en kopia på försäkringsbrev så att de betalar rätt försäkringar. Det finns ingen annan process på Arbetsförmedlingen som tar så mycket tid som kontrollen av lönebidrag.

En arbetsförmedlare som jag har talat med sa att det var svårt att hitta företag med kollektiv-

avtal som var villiga att ta emot interner. Stämmer det?

– Ja, jag tror att det ligger mycket i det. Oavsett om vi pratar med personer som har varit kunder hos kriminalvården eller om ungdomar med funktionsnedsättning så är det ofta små företag (utan avtal) som vågar ta det här steget.

Men samtidigt säger en person på Byggettan här i Stockholm att det finns tusentals småföretag med avtal. Varför har ni inte bett om att få ta del av de företagen?

– Det kan jag inte svara på. Vi är ju jättemycket ute och besöker företag. Sedan är det säkert så att det finns arbetsgivare som vi missar. Känner Byggnadsarbetarförbundet till flera företag som har kollektivavtal och som vill ta emot interner är de jättevälkomna att höra av sig.

Kan Arbetsförmedlingen garantera att bidragspengar inte hamnar hos skumma och kanske kriminella företag?

– Jag har varit med så länge i den här verksamheten så jag lämnar inga garantier. Det är klart att det kan finnas arbetsgivare som betalar en lägre lön än vad de har sagt men så fort det kommer till vår kännedom stoppar vi utbetalningarna. ♦

**Tacka inte
oss när kylskåpet
går sönder.**

**Tacka ditt
fackförbund!**

Folksam har en av marknadens bästa hemförsäkringar.
Genom ditt medlemskap kan du teckna den. Hemförsäkringen
skyddar både dig, dina saker och ditt boende.

Så när ditt kylskåp går sönder ska du inte tacka oss.
Tacka ditt fackförbund.

Rabatter från Folksam

När du har hemförsäkring hos oss kan du få rabatt på
flera av våra andra försäkringar. Klappar ditt hjärta för
barnen, bilen eller sommarstugan?

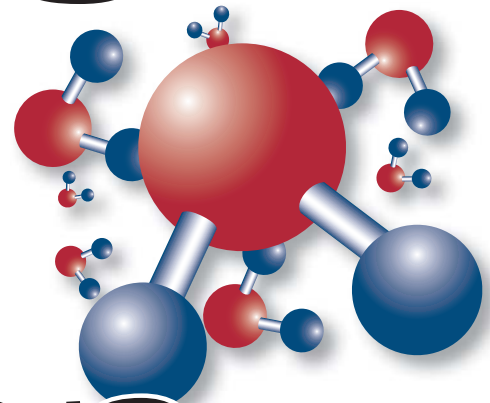
Ring 0771-950 950 så hjälper vi dig!
folksam.se

Folksam

Lagbasen Mattias Roos står i acceleratortunneln. I taket ovanför honom är öppningen där elektronerna kommer att färdas från acceleratortunneln och in i lagringsringen.

Jättebygget – en hel vetenskap

Likt ett ufo som landat på den skånska slätten. Så kommer jättelaboratoriet MAX IV att se ut när det är klart. Byggnadsarbetaren har träffat arbetarna som bygger den gigantiska forskningsstationen.

TEXT: PETER LEANDER FOTO: PETER KROON

LABORATORIET MAX IV STÄLLER HÖGA KRAV PÅ ARBETARNA

INTILL EN VÄGGFORM uppe på en saxlift står betongarbetaren Roger Magnusson och svär. Armeringsjärnen sitter för tätt och har hamnat i vägen för hålen där formstagen ska in. Att det ihärdiga aprilregnet gör sitt bästa för att jävlas med honom underlättar inte. I morgon ska väggen gjutas och allt extrajobb är minst sagt önskat.

Roger Magnusson är en av 100 byggnadsarbetare på laboratoriet MAX IV, strax utanför Lund i Skåne. På en platt blåsig skånsk åker, ska Sveriges största forskningsstation för synkrotronljus byggas till Lunds Universitet. Synkrotronljus används för att lära sig hur material är uppbyggt.

Det är Peab som håller i hammaren när laborato-

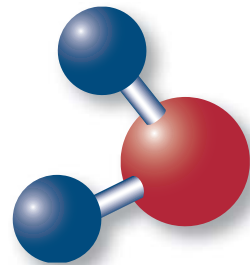
riet steg för steg växer fram. Som mest kommer det att vara omkring 400 byggnadsarbetare här. När den ufo-liknande forskningsstationen står klar kommer den att vara så stor att innergården rymmer hela Swedbank arena i Malmö.

NÄR BYGGNADSARBETAREN kommer på besök har bygget varit i gång sedan mitten av 2010. Forskningsstationen har ännu inte börjat byggas. All aktivitet sker i stället nere i ett 400 meter långt lerigt dike. Det är här som synkrotronljusforskningen har sin början – i linjäracceleratorn.

Acceleratorntunneln är egentligen två tunnlar. En mindre tunnel där elektroner kommer att skjutas ▶

genom ett vakuumrör. Och en större servicetunnel för el, vatten och ventilation.

NÄR ACCELERATOR TUNNELN

är klar kommer den att vara fylld med magneter och generatorer som alstrar värme och kräver enorma mängder el. Gigantiska pump- och elstationer, som också är under uppbyggnad, ska förse systemet med el och ventilation.

I nuläget arbetar 80 betongarbetare med att gjuta tunnelns golv, väggar och valv. Bygget kräver omkring 50 000 kubikmeter betong och det mesta gjuts på plats.

– Det här är inget vanligt villabygge vi håller på med.

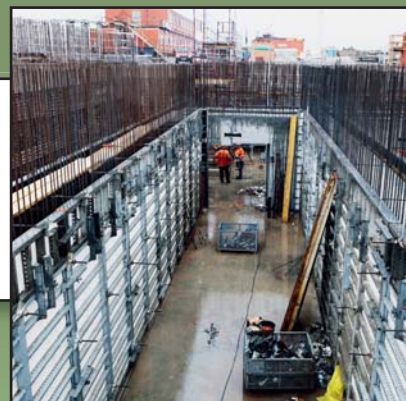
Olle Lennartsson är en av få snickare på Max IV-bygget. När Byggnadsarbetaren träffar honom arbetar han med att fästa en gjutform.

SÅ HÄR FUNKAR LABBET

E22

1 Elektronkanonen skjutet ut elektroner som dras ut från en metallbit av koppar eller volfram, samma teknik som används i en tjock-tv.

2 Linjäracceleratorn är ett vakuumrör där elektronerna får hastighet och energi.

3 Från linjäracceleratorn leds elektronerna sedan in i lagringsringen där de färdas runt i en bana. Med hjälp av magneter som styr elektronerna följer de den cirkelformade banan. När elektronerna svänger uppstår ljus, som sedan leds vidare.

4 Ljuset leds ut genom strålrör (gula pilarna) och in i experimentstationen där ljuset träffar ett material. Ljuset som kommer ut ur lagringsringen har den egenskapen att det röntgar materialets elektroner. Informationen från de röntgade elektronerna gör att man kan förstå hur ett material är uppbyggt och vilka egenskaper det har.

GRAFIK: JOHAN FYRK, MAX IV

Orden är platschef Dan Birgerssons.

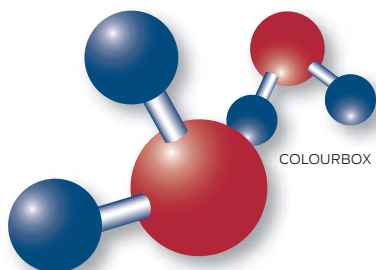
Han sveper med handen över området och tunneln. Efter en slirig klättring ner i det leriga diket är vi på plats i accelerationstunneln.

JUST DÄR VI KOMMER ner är valvet inte färdigt ännu och vi duschas fortfarande av det outtröttliga regnet. Bakom och framför oss gapar tunneln öppet. På så sätt kan vi se dess uppbyggnad i genomskärning. Dan Birgersson, som är med oss överallt och får alla arbetare att svara lydigt och muntert på våra frågor, förklarar vad vi ser: mellanväggen, som delar av acceleratortunneln och servicetunneln, är 1,5 meter tjock och valvet hela 2 meter.

Från E 22:an, som går ett stenkast bort, dånar trafiken. Den vägs vibrationer har påverkat konstruktionen av både acceleratortunneln och forskningsstationen. ▶

FORSKNING FÖR ATT ANALYSERA OLIKA MATERIAL

- Synkrotronljusforskning går, grovt förenklat, ut på att analysera ett materials egenskaper.
- Det gör man genom att skapa ljus av elektroner. Från en kanon i början av acceleratortunneln skjuts elektroner i väg.
- Efter att ha uppnått en viss hastighet och energi skickas de in i en lagringsring, i det här fallet den stora tefatsliknande forskningsstationen.
- Med hjälp av magneter kan man få elektronerna att åka runt i ringen. När elektronerna svänger bildas ljus. Ljuset som elektroner ger ifrån sig leds ut ur lagringsringen genom rör.
- Ljuset som bildas användas till att röntga material. När ljuset träffar ett material fastnar det på materialets elektroner.
- Beroende på hur elektronerna reagerar när de träffas av ljuset kan man förstå materialets beteende och hur det är uppbyggt.

FRISTADS + KANSAS = SANT

SVENSKA FRISTADS OCH DANSKA KANSAS HAR TILLVERKAT ARBETSKLÄDER I ÖVER 80 ÅR. NU GÅR VI IHOP OCH BILDAR VARUMÄRKET FRISTADS KANSAS.

Fristads har länge varit förstavalet för hantverkare och Kansas har en stark ställning inom industrin. Tillsammans erbjuder vi Europas bredaste sortiment av arbetskläder, med en komfort, kvalitet och funktionell design du kan lita på. Kläder som hjälper dig att göra ett bättre jobb.

FRISTADS®

KANSAS®

DO BETTER IN COMFORT.

ARBETSPLATS: MAX IV

VAD BYGGS?

■ MAX IV, ett gigantiskt synkrotronljuslaboratorium där forskarna med en viss typ av röntgen ska analysera olika materials uppbyggnad.

VEM BYGGER?

■ Peab.

VAD TJÄNAR BYGGNADSARBETARNA?

■ Efter senaste mätningen låg lönen på 193 kr/h.

HUR MÅNGA ARBETAR PÅ BYGGET?

■ Just nu arbetar 80 betongarbetare och 20 anläggare. Som mest kommer ca 499 byggnadsarbetare att arbeta på MAX IV.

FÖLJ BYGGET I REALTID!

■ <http://www.webbkameror.se/byggkameror/maxiv/index.php>

Roger Magnusson försöker få bort armeringsjärnen som är i vägen för hålen i väggformen där formstagen ska in. Järnen sitter för tätt och Roger svär över extraarbetet han tvingas göra.

”Det är väl en massa protoner och elektroner som ska flyga fram och tillbaka”.

OLLE LENNARTSSON,
SNICKARE

► Det får nämligen inte vibrera mer än 23 nanometer när elektronerna väl börjar skjutas genom tunneln. Dan Birgersson ger ett tydligt exempel på vad det motsvarar:

– Går du med ett par träskor på en två meter tjock betongplatta vibrerar det mer än 23 nanometer längst ner i plattan.

PROBLEMET med vibrationerna är att de kan få elektronkanonen, linjäracceleratoren och lagringsringen, inne i forskningsstationen, att skaka. Om det sker går det inte att bedriva någon forskning.

Därför måste byggnadsarbetarna få bygget vibrationsfritt. Det har man löst genom att gräva bort fyra meter av leran under tunneln, blanda den med kalk

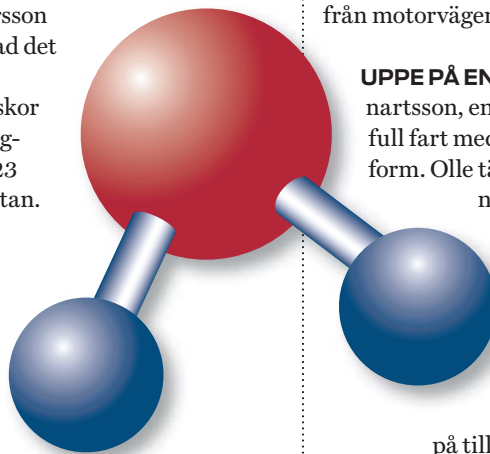
och därefter fylla igen med 30 centimeter i taget. När den kalkfyllda leran stelnar dämpar den vibrationerna från motorvägen.

UPPE PÅ EN VÄGGFORM träffar vi Olle Lennartsson, en av få snickare på MAX IV. Han är i full fart med att spänna toppstagen på en väggform. Olle tändar en cigg och lägger för några minuter ifrån sig hammaren. Han berättar att han har arbetat som snickare sen han gick ut nian, i dag är han 58 år. Han säger att han trivs på MAX IV-bygget. Arbetstempot är visserligen ganska högt.

– Vi gör 40 timmar på fyra dagar. Vi börjar klockan sju och håller på till kvart i sex, säger han.

Olle Lennartsson erkänner att han inte är någon expert på vad MAX IV ska användas till när det är klart.

– Det är väl en massa protoner och elektroner som ska flyga fram och tillbaka, säger han. ●

Vid arbetslöshet är du försäkrad genom kollektivavtalet

Avgångsbidragsförsäkring, AGB

Grundkrav för att AGB-försäkringen ska gälla

Du måste ha fyllt 40 år när din anställning upphör samt ha varit anställd i minst fem år sammanlagt vid ett eller flera AGB-anslutna företag.

Ersättningar

Om du har jobbat heltid får du helt AGB som är 27 900 kronor. Har du jobbat deltid får du reducerat belopp i proportion till arbetstid (50 procent arbetstid - 50 procent ersättning och så vidare). Om du har fyllt 50 år när anställningen upphör höjs ersättningen med 1 200 kronor/år till och med 60 år. Hel AGB-ersättning kan utgå högst vart femte år.

Anmälan

Måste du göra till AFA Försäkring inom två år från det att din anställning upphörde. Anmäl själv eller kontakta din region för hjälp.

Omställningsstöd

Syftet med Omställningsstödet är att förstärka individens chanser att snabbt komma in på arbetsmarknaden igen. Stödet kan ges i olika former, man kan till exempel få hjälp att öka på sin utbildning inom det yrke man redan har, eller få hjälp att byta yrkesinriktning om man tror att det skulle ge bättre resultat. Hela idén bygger på att åtgärderna ska individrelateras och sättas ihop till ett personligt omställningsprogram.

Grundkraven för omställningsstöd:

- Du måste ha arbetat minst 16 tim/vecka under ett år vid ett/ flera företag med kollektivavtal.
- Du måste vara uppsagd till följd av arbetsbrist.
- Du får inte ha ogiltigförklarat uppsägningen/yrkat skadestånd för den.
- Ansöker gör arbetsgivare och det lokala facket tillsammans.

Ta kontakt med din region för mer information och snabb hantering.

TÄVLING ▶

Finn fem fel

... och tävla om fina priser från Gunnebo

■ Vi lottar ut fem vinnare bland dem som kan hitta de fem felena i den högra bilden. Ringa in felaktigheterna och skicka svaret till Byggnadsarbetaren, 106 32 Stockholm. Märk kuvertet "Finn fem fel". Senast den 25 maj vill vi ha ditt bidrag.

NAMN: _____

ADRESS: _____

Tävlingen sponsras av:

Priserna:

1 Dyckertpaket med maskin, kompressor och slang – plus ett paket med passande dyckert.

2-5 Sortimentsslådor: Komplet system i praktisk väska. Väskan innehåller de mest använda försänkta och kullriga träskruvarna i Gunnebo Fastenings Impreg+ serie.

TJB Unik taklösning

Förenklar arbetet på taket
Sparar 8 arbetstimmar per tak
Ger mycket god takekonomi

Använd produkterna

1 KOMBINOCK Innovation!
Ventilerad nockregel med universalhöjd, inkl nocktätning. Passar alla tvåkupiga takpanneprofiler. Sparar 3 timmars arbete/normalvilla.

2 TAKFOT Innovation!
Ersätter takfotsplåt, fågelband och förhöjd bärläkt. Allt-i-ett! Sparar 4 timmars arbete/normalvilla.

3 SUPERTAK YAP 500
Underlagstäckning med klisterkant. 50% snabbare än traditionell takpapp.

TJB Försäljning AB
tel: 0512-199 59 e-post: info@tjb.se
fax: 0512-196 60 hemsida: www.tjb.se

TJB takkoncept
- sparar tid och pengar!

Se monteringsfilm
på www.tjb.se

Produkterna säljs via bygghandeln

PUR7

HELÅRS BYGGSKUM MED
KONTROLLERAD EXPANSION

som stannar vid motstånd

QR code

Du hittar **TEC7**-produkterna i Bygg-, Järn-, Färg-, och Rörfackhandeln.
Se återförsäljarlista på www.novatech.nu

RELEKTA
Tlf 031-135490

... MEN SEN DÅ?

Reportern kommer. Reportern går. Men människoödet består. Här berättar vi vad som hänt personerna i våra reportage efter det att historierna om dem lämnade tryckpressarna.

VEM: Glasarbetaren Michael Andén från Farsta i södra Stockholm.

DÅ: Intervjuades om sitt arbete som glasarbetare i Stockholm och vi fick se hur en typisk vardag ser ut som glasarbetare.

■ När artikeln först kom ut och Michael fick se den gillade han vad han såg.

– Det var väldigt bra skrivet med mycket fina och kreativa bilder.

Michael fick många positiva reaktioner från folk omkring sig som hade sett artikeln.

– Det var kul att så många tyckte att den var bra.

Inga stora förändringar har skett på Michaels arbetsplats sedan artikeln publicerades. Han jobbar kvar och trivs med sitt arbete.

– Jobbet har gått jättebra. Vi har i princip lika mycket att göra nu som när artikeln skrevs, men under vintermånaderna december, januari och februari var det ganska lite att göra.

Framtiden tycker Michael ser bra ut och han hoppas på ett härligt år.

FELICIA RYDIN

TRÄSKRUV IMPREG®+

DET STARKASTE ALTERNATIVET UTOMHUS

MAXIMAL PRESTANDA

- Lågt indrivningsmoment
- Skärande spets
- Sågtandad gänga
- Stamfräs
- Fasetthuvud
- TX-fäste

BESTÅENDE RESULTAT

- Impreg®+ garanterar lång livslängd
- Slitstark och okänslig
- Självläkande
- Typgodkänd i korrosivitetsklass C4

Strength through innovation since 1764

GUNNEBO
FASTENING

Kundservice 0490 300 00 kundservice@gunnebofastening.com www.gunnebofastening.com

En guidad tur bakom spakarna

Hur styrs en lyftkran? Följ med upp i kranhytten så guidar kranföraren Henrik Månsson runt bland knappar och spakar.

TEXT: PETER LEANDER FOTO: CHRISTINE OLSSON

KRANFÖRAREN Henrik Månsson låter "katten" åka ut ett par meter. Där efter firar han "hönan" så att kroken och "blåjäveln" når byggnadsarbetarna på marken, 30 meter nedanför. Kranförarna har sitt eget lilla språk. Men det är väl lätt hänt när man arbetar lite "von oben", isolerad i en hytt på några kvadratmeter 30, 60 eller 100 meter över marken.

Så kommunicerar man med kranföraren.

när de svävar i väg. Med hjälp av två spakar i hytten styr Henrik väggarna, först uppåt, sedan till höger och in bakom en balkong, där de försvinner utom synhåll för kranföraren.

MILLIMETER för millimeter för han utfackningsväggen på plats. I den tomma gluggen i husfasaden står

byggnadsarbetare med utsträckta armar. De greppar väggen och skjuter in den i sitt fack. Ytterligare en pusselbit har lagts. Henrik Månsson styr kranen för att hämta nästa. "Ska man gilla det här jobbet måste man ha en kärlek för precision", säger han.

Att flytta utfackningsväggar i blåst är ett precisionsjobb.

1. DISPLAY

Displayen visar ...
... i meter hur långt ut åkvagnen, "katten", är.
... tyngden på lasten.
... höjden på kroken, "hönan".
... gradantalet. Hur många grader kranen har rört sig. Går att orientera sig efter. Vissa upphämtningsplatser på ett bygge ligger alltid vid samma grad.
... räls. Om kranen står på räls kan man i meter se hur långt kranen förflyttat sig.

2. VÄNSTER SPAK

Med vänster spak vrider föraren kranen åt höger och vänster. Genom att föra spaken framåt och bakåt kan föraren röra åkvagnen, "katten", till och från sig. På spaken sitter en vit knapp som låser kranen och gör att vinden inte kan vrida den.

DÅ FÅR MAN INTE KÖRA KRAN:

Enligt lag är det förbjudet att använda lyftkran när det blåser starkare än 17,3 m/s.

BEGREPPEN MAN MÅSTE KUNNA

- **"Katten"** är den del på kranarmen med vilken man för linan ut och in.
- **"Hönan"** är den stora gula kroken
- **"Blåjäveln", "blåklumpen"** eller **"elefantent"** är en blå fyrkantig järnklump, som fungerar som motvikt till lasten.

Kolla mer här.

Ladda hem app

Besök vår hemsida

Ring eller bli uppringd

folksamlopension.se | 020-414 414

3. HÖGER SPAK

Spaken firar och hissar kroken, "hönan". Står kranen på räls kan föraren förflytta kranen genom att vrida spaken åt höger eller vänster.

Knappen på högerspaken gör att "hönan" rör sig i snigelfart. Användbart när det handlar om millimeterprecision.

4. NÖDSTOPP

Slår ut alla funktioner.

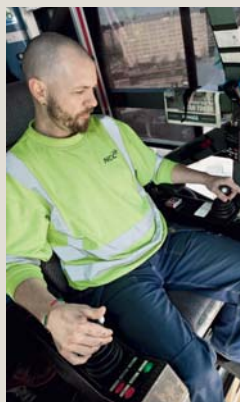
5. ZOOMPEDALER

På kranarmen sitter en kamera med vilken föraren kan se vad som händer på marken och bättre överblicka lasten.

Ena pedalen zoomar in och den andra zoomar ut.

6. SKÄRMEN

Skärmen är kranförarens bästa vän. På den ser han vad som händer på marken. Skärmen är förarens ögon när lasten hamnar utom synhåll från hytten.

Henrik Månsson har full kontroll.

Ta hand om dig och din pension

Lite billigare

Kryssar du Folksam-LO Pension får du låga avgifter som blir lägre ju äldre du blir.

Lite enklare

Dina pengar placeras individuellt efter din ålder. När du är ung ligger fokus på aktiefonder. Därefter ökar andelen räntefonder och du får en lägre risknivå för de pengar du ska leva på som pensionär.

Lite smartare

Vårt mål är att ditt sparande placeras i företag som respekterar fackliga rättigheter och tar ansvar för miljö och klimat.

Ett riktigt bra val!

folksamlopension.se | 020-414 414

Disko, diesel och dansande grävare

Den som kommer till maskinmässan Intermat norr om Paris möts av sex enorma utställningshallar som är fyllda med allt som hör till kategorin byggtransporter och anläggningsarbeten.

Här visar bjässarna upp sig. Hoppa upp i förarhyttan och sätt dig bakom ratten på en ny och blänkande

gul Volvo frontlastare. Eller i en Caterpillar av mammutformat – stor som en sommarstuga med övervåning.

På demofälten utanför hallarna inser man att tiden för gubben med spaden definitivt är förbi. Här arbetar

maskiner som borrar stora hål och små hål i marken, maskiner som gräver breda och djupa diken, och maskiner som likt en jättelik motorsåg fräser smala och grunda diken i marken.

Här kan den som aldrig varit på insidan av en byggarbetsplats på nära håll se tunga byggmaskiner i arbete utan att behöva smutsa ner skorna alltför mycket.

Här finns kranar, grävare, rivningsverktyg och jordfräsar. Här finns maskiner som tar över allt det tunga jobb som markanläggare och stensättare hittills gjort med händerna.

Dieselmotorerna mullrar och dieselavgaserna sticker i näsan. Diskomusiken dånar och mellan regnskurarna låter en maskinförare sin bobcat dansa cirkuskonster i grusgropen.

I gropen intill tuggar en grävmaskin, med skopa som påminner om käftarna på ett urtidsdjur, i sig rivningsmassor och finfördelar dem till ballast redan i skopan.

Med 1 350 utställare och över 200 000 besökare är Intermat i Paris den näst största maskinmässan i Europa efter tyska Bauma i München, och trea om man också räknar med Conexpo i Las Vegas, USA.

Men två dagar räcker, konstaterade en hitrest erfaren mässbesökare.

Att ta sig runt till fots i sex stora utställningshallar, plus utomhusexpo och en väl tilltagen demoyta – totalt motsvarande ungefär 40 fullstora fotbollsplaner, kräver bra skor och god uthållningsförmåga. Om man krokmar kan man ta lilleputtåget tillbaka och vila fötterna.

**PETTERSONS
PRYLAR**

Tipsa mig!

08-728 4970

k.p@bygggarb.se

Grejer & grepp på nätet:

www.bygggnadsarbetaren.se

Skaka galler

Skyddsräcket från Mills Touréchaf fick ett av mässans innovationspriser.

TOURÉCHAFS ställningssystem har anpassats till en ny fransk säkerhetsnorm, NT 24, som kräver att ställningstorn måste byggas på ett säkert sätt.

Skyddsräcket följer med samtidigt som ställningstornet byggs. Varje del väger 12,4 kilo och liknar en grind. Den har komplett skyddsräcke som uppfyller franska säkerhetskrav, automatisk låsning utan säkerhetssprint, samt lyftögla för byggkranen.

Efter varje sektion läggs ett tillfälligt golv inne i tornet så att ställningsbyggaren hela tiden kan arbeta inifrån och bakom fallskydd. Golven läggs i två delar.

Skyddsräcket lanseras på den franska marknaden men är inte typgodkänt i Sverige.

**Mäss-special:
Intermat
i Paris**

ETT LIKANDE klättrande ställningssystem, PlusGard, används på svenska byggen sedan början av 2000-talet.

Det som är den stora skillnaden mellan de två systemen är att det franska räcket ger ett permanent fallskydd för varje sektion, medan PlusGard, som utgörs av ledade bommar och spiror, klättrar med ställningen och flyttas upp till nästa våning allt eftersom ställningen växer.

– med hälsan i behåll

Mini-grävare med kantsten i nypan.

SKIVHISSEN – MÄSSANS SMARTASTE

■ Den här tekniskt avancerade skivhissen, något av en ingenjörsexamensprov, var en av de få produkterna för hantverkare på mässan. Kroppsansträngningen begränsas till att resa upp skivan och placera den på stativet, som vid inlastning står i vertikalläge. Då blir lyfthöjden bara cirka en decimeter rån golvet.

Därefter spänns skivan fast.

Vid väggmontering av skivan rullas vagnen fram till väggen. Framtill på stativet, under skivan, finns två små tvärställda hjul som gör det möjligt att rulla vagnen även i sidled.

Efter injustering fixeras vagnen mot väggen med hjälp av en spärr på stödbenet. Slutligen hissas skivan med vinschen som tillhör stativet. Den drivs av en 14,4 volts sladdlös skruvdragare som är fast

monterad.

Vid montering i tak vippas först lasten i horisontellt läge med hjälp av spaken intill ratten under lyftoket. Därefter hissas skivan upp mot taket med hjälp av den motordrivna vinschen.

Lyfthöjden är fyra meter till tak och drygt fem meter i skivans överkant vid väggmontering. Hopfälld transporteras hissen som en golfvagn.

Skivhissen kommer från franska Sept-tools.

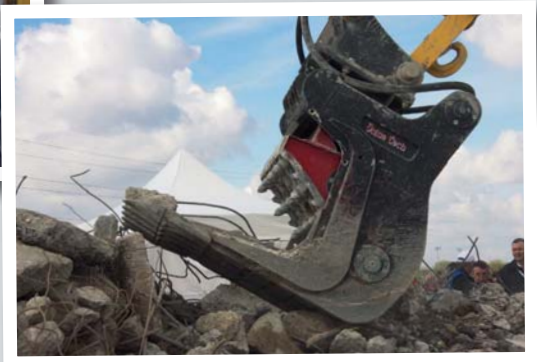
Gräv och sortera samtidigt. Maskinen gör hela jobbet.

Kranar, kranar, kranar. 1 350 företag ställde ut på Intermat i Paris.

Kedjegrävaren T558 från amerikanska Vermeer gräver ner till 1,8 meter djupa diken.

Krosskopan ValueTech från franska RDS France krossar rivningsmassorna direkt i skopan.

Det är inne med rockbiografier.

Vi bad därför hårdrocksskribenten Mattias Kling på Aftonbladet betygssätta några av de mest hypade rockbiografierna.

TEXT: PETER LEANDER FOTO: COLOURBOX, AFTONBLADET

Sex, droger och –

NU SKA ALLA ROCKBAND HA EN BIOGRAFI – EXPERTEN BETYGSSÄTTER

Mattias Kling.

EFTER ATT BOKEN "THE DIRT", om rockbandet Mötley Crüe, kom ut 2002 fullkomligt exploderade marknaden för rockbiografier.

Plötsligt skulle alla band ha sin egen biografi, och alla böcker såldes in med samma budskap: sex, drugs and rock'n'roll.

I en rockbiografi är det rockstjärnemyten som lockar.

– Man måste ta det för vad det är. Rockbiografier är underhållning, säger Mattias Kling, hård-

Klings bok.

rocksskribent på Aftonbladet och författare till boken "Only young twice – Den kompletta historien om Europe".

ENLIGT MATTIAS KLING är det viktigaste med en rockbiografi att boken känns ärlig och att man kommer stjärnan eller bandet nära.

– Att "The dirt" blev så populär beror på att den är en av de bästa som skrivits. Den berättar

4 rockbiografier betygssatta av Mattias Kling

MEST BETYDELSEFULL

The dirt: Confessions of the world's most notorious rock band (Mötley Crüe med Neil Strauss, 2001)

■ Måhända inte världens bästa rockbiografi, men likväl den mest betydelsefulla för det senaste decenniets explosion. Och det med rätta. Tillsammans med Rolling Stone- och New York Times-meriterade journalisten släpper bandet och människorna i dess närhet, exempelvis managern Doc McGee och exsångaren John Corabi, läsaren in på bara livet – och berättar en hejdlöst underhållande skröna om knark, sprit, groupies och en myrsniffande Ozzy Osbourne. På så sätt har "The dirt" blivit en mall som följande rockbiografier kommer att mätas efter.

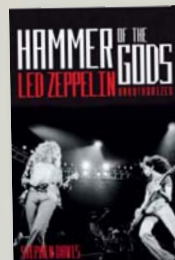
Bok'n'roll-betyg:

SÅGAD AV ROBERT PLANT

Hammer of the gods (Stephen Davis, 1985)

■ Jimmy Page hävdar att han kastade ut den genom fönstret efter att bara ha läst några stycken i mitten. Robert Plant har sågat såväl boken som författaren jäms med limningen med orden "han vet inget om vårt band". Och visst – det går att ifrågasätta sanningshalten i mycket, speciellt då en av Davis huvudkällor är Led Zeppelins heroinförtjuste turnémanager Richard Cole. Samtidigt är det 395 väldigt underhållande och orädda sidor som skildrar det band som i mångt och mycket har skapat den moderna föreställningen om hur ett rockband ska bete sig. På gott och ont.

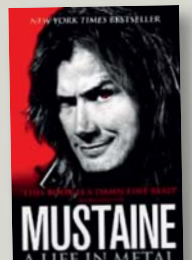
Bok'n'roll-betyg:

FRÅN KNARK TILL FRÄLSNING

Mustaine: A life in metal (Dave Mustaine, 2010)

■ Huvudpersonen själv hävdar att han inte är bitter över att ha fått foten från Metallica för snart 30 år sedan. Och han är inte rödhårig och sjunger som om någon nyss har kört upp en klädnyppa i hans näsa heller. Förutom en viss fixering vid det där andra stora trashbandet är Megadeth-grundarens självbiografi obligatorisk läsning för den som är intresserad av hur 50-åringen fungerar. Hur han tänker – och hur det egentligen gick till på den mentala resan från nihilistiskt, hårdknarkande kronvrak till nyfrälst korgosse som inte gillar att böga gifter sig och som anser att tokkonservative republikanen Rick Santorum är en ganska så schyst snubbe.

Bok'n'roll-betyg:

litteratur

ett bands historia utifrån flera perspektiv, inte bara medlemmarnas.

Men det finns också mindre bra rockbiografier.

– Jag hade sett fram emot Lemmys bok "White line fever". Lemmy (sångare i Motörhead) är en väldigt intressant person, men boken var dålig. För pladdrig, säger Mattias Kling.

Enligt honom är det viktigt att en biografi är kronologisk, det måste finnas en röd tråd som läsaren kan följa.

SVAMLIGT OM LEMMY

White line fever

(Lemmy med Janiss Garza, 2002)

■ Motörheadikonen har tveklöst en engagerande historia att berätta. Dessvärre skulle han nog ha behövt en vassare penna än Garza, skribent med bland annat Entertainment Weekly och LA Times på sin cv, för att göra den rättvisa.

Som bäst är "White line fever" en personlig skildring om hur den tidiga rockmusiken, med Buddy Holly och Elvis i spetsen, kom att snärja en ung kille från Burslem i sitt garn. Som sämst är boken ett svamligt och rörigt anekdotstaplande som hade tjänat på att redigeras och presenteras med mer elegans än vad som nu är fallet.

Bok'n'roll-betyg:

I var mans hand sedan 1891

ORIGINALET FRÅN MORA

MORAKNIV®

Tillverkas i Sverige av Mora of Sweden sedan 1891. www.morakniv.se

LARS SWANÖ/VÄRMLANDS FOLKBLAD

MIN GREJ
MITT NAMN: Micke Ratzman.
MITT YRKE: Snickare.
MIN GREJ: Har startat musikpuben Wilma i Arvika med kompisen Kim Hedengård.

Här på Micke Ratzmans nya pub kommer inom kort gästerna att kunna njuta av mat och musiker, amatörer så väl som proffs.

Snickarens nya bygge: musikpub

Varför ville ni starta en musikpub?

– Vi ville starta en musikpub för att det finns ett väldigt rikt musikintresse här i Arvika men ingen riktig scen. Så vi vill att det här ska kunna vara en plats där alla från amatörer till proffs ska kunna framträda med sin musik. Och äta god mat förstås!

Hur känns det nu inför premiären?

– Det känns väldigt spännande. Vi har fått mycket bra respons från olika personer.

Varför valde ni att döpa puben efter din hund Wilma?

– Jo, det var väl mycket på grund av hennes härliga och glada personlighet som vi hoppas kommer att avspeglas på personerna som kommer hit.

Vilken typ av människor kan gå och äta på er pub?

– Alla, men om jag får gissa kommer det nog att vara mycket familjer som kommer hit för att äta gott och lyssna på musiken.

FELICIA RYDIN

SAGT & HÖRT

”Det var alltför synd om den älskvärde krögaren Albin ... Då blir ingenting kul. Då är det omöjligt att som tittare skratta åt en risotto som ser ut som bulgur.”

FREDRIK VIRTANEN, AFTONBLADET, OM ”KNIVEN MOT STRUPEN”

Thåström är klar för sommarens Popagandafestival på Eriksdalsbadet i Stockholm. Andra klara namn är Patrick Wolf, Little Dragon, Deportees och Love Antell.

”Jag har aldrig hymlat med att ett av mina mål alltid varit att vinna de tre största ligorna i Europa, ja kanske i världen. Nu hoppas jag att Bernabeu ger spelarna den kärlek de förtjänar.”

JOSÉ MOURINHO EFTER ATT HANS REAL MADRID VUNNIT SPANSKA LIGAN

MUSIK

Absorbing The Pain

HEADS UP

Ny platta från Örnsköldsviks hårdaste exportvara (Foppa och Modo får ursäkta). Tung, melodisk metal med rötterna någonstans i nittio-talets amerikanska scen. Lyssnar man noga kan man höra arvet från både Korn, Soundgarden och Pantera leta sig in i riff och sång. Favoritspår: ”Ho Ho He He Ho Ho”. Inte minst för titeln.

BJÖRN WENDELBOERN BARR

FILMER

Get the gringo

REGI: ADRIAN GRUNBERG

Det finns filmer som måste upplevas på bio. Och så finns det de andra, filmerna som man avmätt kan följa från tv-soffan. Get the gringo tillhör de senare. Trots snygga scener och en Mel Gibson i högform haltar filmen betänkligt. En bra action ska nämligen ha både tempo och ett någorlunda manus. Här saknas båda delarna. Intrigen är dessutom på dagisnivå: Tuff kille (Gibson) ränar amerikansk skurk på fyra miljoner dollar och hamnar i mexikansk fångelse. I fångelset finns både en vacker kvinna och nya skurkar. Alla bråkar om Gibsons pengar. Snark.

BJÖRN WENDELBOERN BARR

TIPSRADEN

10 VEM FIXAR RÄTT I FRÅGESPORT?

VÄND TIDNINGEN FÖR RÄTT RAD: 1 'Z 'Z 'L 'X 'Z 'L 'Z 'L 'X

1. Pep Guardiola slutade nyligen som tränare för Barcelona. Vad heter hans efterträdare?
1) André Villas-Boas X) Tito Vilanova 2) Glenn Hysén
2. Speedwaysäsongen är i full gång. Vilken svensk har tagit flest VM-guld?
1) Tony Rickardsson X) Ove Fundin 2) Anders Michanek
3. Lady Gaga ska komma till Sverige i sommar. Men vad heter superstjärnan egentligen?
1) Madonna Ciccone X) Olivia Newton John 2) Stefani Germanotta
4. Franska presidentvalet är avgjort. Men vem blev trea i den första valomgången?
1) Marine Le Pen X) Nicolas Sarkozy 2) Francois Hollande
5. Du har kanske nyligen sjungit texten ”Vintern rasat ut bland våra fjällar ...” Vad heter sången?
1) Längtan till våren X) Längtan till friheten 2) Längtan till landet

1. 1 X 2
2. 1 X 2
3. 1 X 2
4. 1 X 2
5. 1 X 2

6. Nu lättar humlorna i vårsolen. Vilken kroppstemperatur krävs för att de ska kunna lyfta?
1) 10 grader celsius X) 30 grader 2) 20 grader
7. Fotbollen är snart i centrum igen tack vare fotbolls-EM. Hur tung får den populära bollen vara?
1) 410–450 gram X) 500–620 gram 2) Oreglerat
8. När båten närmar sig hamn skriker någon ”fendra ut!”. Vad innebär det?
1) Reva alla segel! X) Släng i ankaret! 2) Släng ut plastbojar intill båten!
9. Håkan Loob är en känd profil i programmet ”Mästarnas mästare”. Var inledde han sin ishockeykarriär?
1) Follingbo X) Roma 2) Graip
10. Dags att se upp för järnnätter. Men vad är det?
1) Det blir nattfrost X) Fullmånen gör boskap rymningsvillig 2) Ökad risk för farligt norrsken

6. 1 X 2
7. 1 X 2
8. 1 X 2
9. 1 X 2
10. 1 X 2

INBLICK information från ditt fackförbund

NR7 REDAKTÖR: HUMLA EINARSDÓTTIR ADRESS: BYGGNADS, 106 32 STOCKHOLM
E-POST HUMLA.EINARSDOTTIR@BYGGNADS.SE TEL: 08-728 48 34 WWW.BYGGNADS.SE

Solidariskt försäkrad med ditt kollektivavtal

Solidaritet är den grundläggande principen för det fackliga försäkringsengagemanget. Det betyder att i de kollektiva försäkringslösningarna har alla samma rätt att vara försäkrad.

Byggnads hör till LO och tillsammans med alla andra LO-förbund blir det många medlemmar. Därför kan kostnaderna för försäkringarna hållas relativt låga även för dem i särskilt skadedrabbade yrken.

Varför har vi valt att lägga våra avtal om medlemsförsäkringar i Folksam?

Fackföreningsrörelsen samarbetar med Folksam som är det enda bolag som förbehållslöst accepterar att försäkra även de stora grupperna inom LO-kollektivet som har yrken som gör dem försäkringsmässigt till "högriskgrupper".

■ Anmälan gör man själv

Alla bedöms vara lika värdefulla Försäkringsbolagen som erbjuder privata lösningar talar ofta om "riskprofil".

Med det menas att exempelvis en byggnadsarbetare, som statistiskt löper en större risk att bli skadad, måste betala mer

för att bli försäkrad än andra i mindre riskfyllt yrke. Den fackliga utgångspunkten är den motsatta, vi vill ha försäkringar där alla bedöms vara lika värdefulla och inte kan uteslutas efter individuell bedömning av hälsostatus, ålder eller risk.

■ Avtalsförsäkringar

Garantin för försäkringsskyddet är naturligtvis kollektivavtalet. I avtalet finns en garanti för den försäkrade att omfattas av försäkringarna även när en arbetsgivare har slarvat med inbetalningen av premien. Någon sådan garanti finns inte i de privata försäkringslösningarna. Att arbeta utan kollektivavtal kan göra att du förlorar exempelvis inbetalningen av tjänstepension som är till för att ge dig ett väl-förtjänt tillskott på ålderns höst.

■ Om du råkar ut för skada

Som medlem i Byggnads har du, kostnadsfritt, medlems-

I de kollektiva försäkringslösningarna har alla lika rätt att vara försäkrade.

förmånen "Rättsassistentens" som betyder att du kan få assistans i ditt försäkringsärende.

Försäkringshandläggaren i din region är första instans där får du stöd och hjälp i ditt ären-

de. Regionen kan sedan göra bedömningen att ärendet ska skickas vidare till förbundet, där en central handläggare träder in som ditt personliga ombud.

MÖTEN & SÅNT

SVENSKA BYGGNADSRARBETAREFÖRBUNDET, 106 32 STOCKHOLM
BESÖKSADRESS: HAGAGATAN 2, STOCKHOLM, TEL: 08-728 48 00

Byggnads Mälardalen

Portalgatan 32
754 23 Uppsala
Tfn 010-601 10 04
Fax 018-1945 01
malardalen@byggnads.se

Medlemskrets Strängnäs: Sommarfest Skogshyddan lör den 2 juni.

Byggnads Stockholm-Gotland

Skytteholmsvägen 2
171 25 Solna
Tfn 010 601 10 08
Fax 08-734 66 60
byggettan@byggnads.se

Medlemskrets 01: Bromma, Västerort, Kista och Ekerö.

Medlemskrets 05: Järfälla, Upplands Bro och mot Enköping

Medlemskrets 09: Solna, Sundbyberg och Sollentuna.

Medlemsmöte för kretsarna 01, 05 och 09: tis den 22 maj kl. 16.30. Plats: Swedbank arena. Tema: Avtalsrörelsen 2013 samt sammanslagning av kretsarna 01, 05 och 09.

Medlemskrets 02, Handen, Haninge, Tyresö och Nynäshamn: Medlemsmöte tis den 22 maj kl. 17.00. Förtäring serveras. Plats: Vid sjön Rudan, träffas vid receptionen/caféet. Tema: Avtalsrörelsen 2013 och sportfiske.

Medlemskrets 03, Huddinge, Botkyrka och Salem: Medlemsmöte tis den 22 maj kl. 18.00. Plats: ABF, Huddinge. Tema: Avtalsrörelsen 2013.

Medlemskrets 04, Södertälje, Nykvarn och Gnesta: Medlemsmöte ons den 23 maj kl. 17.30. Förtäring serveras från 17.00. Plats: Södertälje Stads-hus. Tema: Avtalsrörelsen 2013.

Medlemskrets 06: Johanneshov, Farsta, Skarpnäck och Skogås.

Medlemskrets 08: Nacka och Värmdö.

Medlemsmöte för kretsarna 6 och 8:

Mån 21 maj kl. 17.30. Plats: Slussen, vid tunnelbanan, Södermalmstorg. Tema: Stadsvandring och Avtalsrörelsen 2013. Välkommen till vår populära stadsvandring på Söder! Vi samlas 17.30 då vandringen börjar. Efteråt samlas vi på en restaurang/pub för ett möte. Mer info på www.byggnads.se under region Stockholm-Gotland under medlemskretsar. Ingen anmälan behövs.

Medlemskrets 10, Stockholm, Hägersten, Lidingö, Skärholmen och Älvsjö: Medlemsmöte ons den 23 maj kl. 17.00. Plats: Hägerstensåsens Medborgarhus, Riksdalervägen 2. Tema: Avtalsrörelsen 2013.

Övrig information om medlemskretsarna finns på hemsidan www.byggnads.se under fliken regioner/medlemskretsar.

Regionsfullmäktige Byggnads Stockholm-Gotland: Regionsfullmäktige tors den 31 maj kl. 15.00. Plats: ABF, Sveavägen 41, Stockholm. Avprickningen startar kl. 14.30.

Byggnads Örebro-Värmland

Posithornsgatan 8
656 32 Karlstad
Tfn 010-601 10 11
Fax 054-834742
orebro-varmland@byggnads.se

Medlemskrets Karlskoga: Medlemsmöte tors den 24 maj kl. 18.30. Plats: Exp. Karlskoga gem. Degerfors.

Medlemskrets Kumla: Medlemsmöte tis den 22 maj kl. 18.00. Plats: Sannhed Motorstadium.

Medlemskrets Säffle: Styrelsemöte tors den 7 juni kl. 18.30. Plats: Enbärsvägen 15 (ordf), se annons i ST.

Medlemskrets Örebro: Medlemsmöte tis den 22 maj kl. 18.00. Plats: Sannhed Motorstadium (anm till Alma 073-9395338).

Medlemskrets Kristinehamn:

Medlemsmöte fre den 18 maj kl. 17.00. Bangolf och grillkväll. Anmäl till Thomas: 070-6248133.

Byggnads Öst

Lunigatan 28
602 19 Norrköping
Tfn 010-601 10 12
Fax 011-1904 39
ost@byggnads.se

Medlemskrets Motala:

Medlemsmöte på Kung Sverker i Motala fre den 1 juni kl. 19.00. Obs, begränsat antal platser. Sista anmälningsdag är den 22 maj och anmälan som är obligatorisk och bindande görs till Sören Welander: 010-6011109 soren.kullvelander@byggnads.se eller Pär Alexandersson: 010-6011106 par.alexandersson@byggnads.se. Välkomna, först till kvarn!

Medlemskrets Nyköping:

Medlemsmöte tors den 31 maj kl. 18.30. Plats: Nyköpings Folkhögskola. Varmt välkomna.

Byggnads Väst

Olof Palmes Plats 1
413 04 Göteborg
Tfn 010-601 10 09
Fax 031-774 33 12
vast@byggnads.se

Medlemskrets Centrum Göteborg:

Medlemsmöte ons den 30 maj kl. 17.00. Plats: Afig, Järntorget 7, vån 5, Göteborg.

Medlemskrets Hisingen:

Medlemsmöte ons den 30 maj kl. 17.00.

Plats: Backa Folkets Hus.

Medlemskrets Härryda:

Medlemsmöte ons den 30 maj kl. 17.00. Plats: ABF-huset, Mölnlycke.

Medlemskrets Mölndal:

Medlemsmöte ons den 30 maj kl. 17.00. Plats: Folkets Hus, lokal Viran, Mölndal.

Medlemskrets Västra Göteborg:

Medlemsmöte ons den 30 maj kl. 17.00. Plats: Kulturhuset i Frölunda.

Medlemskrets Vårgårda:

Medlemsmöte tors den 24 maj kl. 18.00. Lerduveskytte, Ölanda skjutbana. Anmälan: 070-3772690.

Medlemskrets Hylte: Medlemsmöte ons den 23 maj kl. 18.30. Golfträff, Bökult, Skeppshult.

Obs! För samtliga ovanstående möten kommer avtalsinformation att lämnas och motionskrivande aktualiseras.

Medlemskrets Uddevalla-Färge-

landa-Henån: Fredagen den 25 maj kl. 18.00. Räkkryssning med skolskeppet Brita, avresa från Thulékajen, Uddevalla. Anmälan görs till Mona Malm 010-6011428 senast fredag den 21 maj. Obs, begränsat antal platser. Välkomna, Peter Andersson.

Byggnads Skåne

Scheelegatan 27
212 28 Malmö
Tfn 010-601 10 06
Fax 040-9746 30
skane@byggnads.se

Medlemskrets 9, Malmö: Medlemsmöte tis den 29 maj kl. 16.30. Plats: Scheelegatan 27, på gården. Gemensamt möte med krets 124, med föreläsare samt eventuell avtalsinformation. Grillen startas kl. 16.30!

Medlemskrets 124: Medlemsmöte tis den 29 maj kl. 16.30. Plats: Scheelegatan 27, på gården. Gemensamt möte med Krets 9 Malmö, med föreläsare samt eventuell avtalsinformation. Grillen startas 16.30!

Medlemskrets Söderslätt:

Medlemsmöte tis den 5 juni kl. 18.00. Plats: Fjäderens Boulebana, Hököpinge-Vattentornsvägen, Vellinge. Ämne: Aktuell information. Vi bjuder på grillad korv och kaffe och kommer att spela boule (de som vill). Anmälan till Evert Gustavsson: 070-5778691.

Fler mötesannonser på nästa sida

A-kassan

Ersättning från A-kassan betalas ut den 18, 24 och den 31 maj samt den 4 och den 10 juni.

Autogiro

Betalar du medlemsavgift via autogiro måste pengar finnas på ditt konto senast den 27 maj.

Fortsättning, Möten & Sämt

Medlemskrets Mitt i Skåne:

Medlemsmöte tis den 12 juni kl. 17.00. Plats: Socialdemokraternas lokal, Kanalgränd 11, Eslöv. Ämne: Aktuell information. Mat och dryck serveras. Anmälan till regionen: 010-6011006 senast den 25 maj.

Byggnads Norrbotten

Nygatan 3
971 02 Luleå
Tfn 010-601 1005
Fax 010-601 1287
norrboten@byggnads.se

Medlemskrets Boden:

Medlemsmöte tors den 31 maj kl. 18.00. Plats: Exp. Boden, Drottninggatan 6. Tema: Byggnadsbyggnad. Gäst: Lars Nilsson ordförande i Miljö & Bygg.

Medlemskrets Övertorneå: Medlemsmöte med bastukväll fre den 25 maj kl. 18.00 i Kuivakangas Folkets Hus. Välkommen!

Byggnads Småland-Blekinge

Rådjursvägen 1
35245 Växjö
Tfn 010-601 10 07
vsmaland-blekinge@byggnads.se

Medlemskrets Jönköping: Medlemmar i Byggnads Jönköping hälsas välkomna till sommaraktivitet fre den 8 juni kl. 18.00. Mer info ges av ordförande Sebastian Kron på nr: 0704-988826. Reservation mot eventuella ändringar kontakta din närmaste fackliga förtroendeman för senaste information.

Vill du annonsera om möten och aktiviteter?

Mejla: asa.kemkes@byggnads.se

BYGGNADS

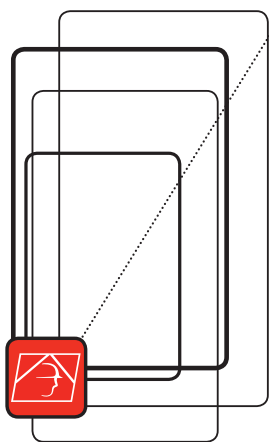
Byggnads Nu!

010-601 10 00

byggnadsnu@byggnads.se

Arbetsmiljö, kollektivavtal, lön eller andra fackliga frågor? Kontakta oss!
Alla vardagar 07.00 – 19.00

Byggnads – i din mobil!

- Senaste nytt från Byggnads
- Kontaktinformation till de 11 nya regionskontoren
- Hitta närmaste regionskontor
- Vad ger kollektivavtalet? – om kollektivavtalets värde
- Byggnads spellistor på Spotify
- Medlemsregistrering
- TV-tablå
- Reseplanerare
- Sportresultat och mycket mer

Ladda ner appen så här!

Android – sök "Byggnads" i Google Play. Välj "Installera" eller gå in på www.byggnads.se och lägg till appen som bokmärke.

iPhone – gå in på www.byggnads.se och lägg till appen på hemskärmen.

Elitloppet och Prostataloppet – två lopp du inte får missa!

16 av världens bästa hästar kommer till Elitloppet på Solvalla för att göra upp om förstapriset på hela tre miljoner svenska kronor! **Prostataloppet** körs på söndag och sponsras av Byggnads som skänker 50 000 kronor till Cancerfonden. Missa inte det!

Du som är medlem i Byggnads! Gå in på byggnads.se eller kolla in vår Facebook-sida!

Du har chansen vinna två fribiljetter till festvåningen under Elitloppet på Solvalla! Ät och drick gott, samtidigt som du följer loppet från bästa plats!

Några hålltider inför travhelgen:

Fredag 25 maj: Lunchtrav med Sverigeloppet.

Lördag 26 maj: V75-finaler med Sweden Cup och Harper Hanovers lopp.

Söndag 27 maj: Prostataloppet och Elitloppet försök och final.

SISTA ORDET

FRAMTIDENS ARBETARE KRÄVER MER INFLYTANDE

JAG VILL PÅSTÅ att byggsektorn står inför ett viktigt och avgörande vägskäl. Dels handlar det om hur vi ska locka till oss framtidens arbetskraft och dels handlar det om inflytandet på och planeringen av byggarbetsplatsen. Hur byggbranschen väljer att möta dessa utmaningar kommer att vara helt avgörande för om vi i framtiden kommer att ha en byggsektor i världsklass.

Byggnads kommer inom kort att presentera två rapporter som rör dessa områden, men låt mig redan nu lyfta fram några viktiga slutsatser som presenteras i rapporterna.

NÄR DET GÄLLER framtidens arbetskraft så måste vi ha en långsiktighet i samhällsbyggandet och arbetskraftsförsörjningen. Det kan tyckas självklart, men så är inte alltid fallet. Ser man på vilka utmaningar vi står inför kan man konstatera att behoven av nya bostäder ökar kraftigt i flertalet av de större kommunerna och de äldre bostäderna har akuta behov av upprustning. Samtidigt ska energianvändningen minska i hela det befintliga byggnadsbeståndet.

Dessa utmaningar betyder samtidigt att en nödvändig ökning av nybyggnads, renoverings- och infrastrukturbehov

“Bättre byggplanering krävs för nyrekrytering av befintlig arbetskraft inom Sverige ...”

kan hindras på grund av brist på arbetskraft – och det tar tid att utbilda kompetent byggarbetskraft!

Bättre byggplanering krävs för nyrekrytering av befintlig arbetskraft inom Sverige och lösningen ligger inte i snabbimport av arbetskraft från utlandet.

Om det nödvändiga byggandet ska klaras för bostads, infrastruktur och energiförsörjnings- och energisparande och om den nödvändiga arbetskraften inom byggsektorn ska kunna utbildas och kompetensutvecklas – ja då krävs en politisk och branschmässig samverkan med långsiktighet och stabila regler som mål – och det måste ske nu!

NÄR DET HANDLAR om inflytande på byggarbetsplatsen och planeringen av arbetsuppgifterna så är även dessa delar helt avgörande för om vi ska kunna locka till oss ny arbetskraft och få människor att stanna kvar i byggsektorn.

Här kan Integrerad Planering (IP) spela en stor roll. Med IP avses att de som arbetar på och omkring byggarbetsplatsen ges tillfälle att delta i planeringen av arbetet och möjlighet att planera det egna arbetet.

Forskningen visar att försök med IP utfallit varit positivt. Hantverkarna har upplevt större arbetstillfredsställelse, större gemenskap och att arbetet flutit bättre.

KVALITETSARBETE och IP innebär en maktförskjutning på arbetsplatsen så till vida att genuint kvalitetsarbete förutsätter genuin delaktighet och att denna maktförskjutning är helt nödvändig för en byggsektor som vill vara framgångsrik även i framtiden.

HANS TILLY
förbundsordförande

TELEFON 08-728 48 10
MOBIL 070-552 67 40
E-POST hans.tilly
@byggnads.se

TILLY TYCKER TILL ...

... OM EM OCH OS

Nu är det snart dags för fotbolls-EM i Ukraina och OS i London. Har du funderat på under vilka villkor sportarenorna är byggda?

... OM FRIANDE DOM

Tingsrätten i Helsingborg friade de som stod åtalade för olyckan som dödade en 22-årig snickare. Vem tar ansvaret för olyckan?

... OM JURIDIK

Nu har arbetsgivarna åter använt sig av juridiken och stämt Byggnads för olovlig strejk. Arbetsgivarna försöker med allt annat än att sluta bra avtal.

Posttidning B

Postens returadress
Byggnadsarbetaren
106 32 Stockholm

Adressändring för medlem i Byggnads
Kontakta förbundets lokala avdelning

Övriga adressändringar
EDB Kundtjänst
171 79 Solna
Tel: 010-588 48 08
Fax: 010-588 78 40
E-post: prenumeration@edb.com

- vi serverar hantverkare!

Monteringshjälpmedel

Fogmassor och fogsprutor

Drev

Bottningslist

Infästning

Fogband

MONTERAR DU FÖNSTER? VI HAR ALLT DU BEHÖVER.

Vi har infästningar, drev, bottningslist, fogmassor och expanderande fogband. Dessutom flera olika smarta hjälpmedel för montering, transport och lyft som sparar både din tid och rygg.

Och du, kunskapen bjuder vi på. Ring oss för att diskutera just ditt objekt!

Vill du veta mer, gå in på vår hemsida www.leifarvidsson.se

Ring oss nu på
0392-360 10

Gör din beställning innan lunch så skickar vi varorna samma dag!

 LEIF ARVIDSSON AB

MULLSJÖ Huvudkontor Lager
Tel 0392-360 10
Box 90, 565 22 MULLSJÖ

GÖTEBORG Säljare
Tel 031-711 66 90

KISTA Yrkesbutik Kontor
Tel 08-26 52 10
Haukadalsgatan 8b, 164 40 KISTA

**OBS! PROFFSBUTIKEN HAR FLYTTAT TILL KISTA
SKANNA QR-KODEN SÅ FÅR DU KARTAN DIREKT I MOBILEN**

NYA
KATALOGEN
NR 17
UTE NU!

**RING OCH BESTÄLL PÅ
0392-36010**